

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №33

Стенограма пленарного засідання

25 січня 2022 року

Київ 2022

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №33

Стенограма пленарного засідання

25 січня 2022 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання тридцять третє
(Вівторок, 25 січня 2022 року)

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...6
Заява депутатської фракції «Батьківщина»	...14
Відхилення проектів постанов:	
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 15.12.2021 про прийняття у другому читанні та в цілому Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» щодо забезпечення збору доходів від прав організаціями колективного управління» (реєстраційний номер № 5572 від 27.05.2021)»	...14
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 16.12.2021 р. про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку»	...16
Прийняття рішення про усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку»	...21
Відхилення проектів постанов:	
«Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань перевірки можливих фактів порушення Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини присяги»	...22
«Про внесення змін до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання»	...28

Прийняття Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, урядів та парламентів іноземних держав та парламентських асамблей міжнародних організацій стосовно неприйнятності військового шантажу відносно України з боку Російської Федерації, який вона здійснює з метою недопущення реалізації європейських та євроатлантичних прагнень України»	...32
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення положень стосовно вчинення нотаріальних та реєстраційних дій в процесі набуття прав на земельні ділянки»	...40
Внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо повноважень вищих спеціалізованих судів з розгляду справ про адміністративні правопорушення	...45
Заява депутатських фракцій «Слуга народу» і «Голос»	...49
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження»	...50
Внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо вдосконалення електронної форми документообігу у Верховній Раді України»	...57
Внесення змін до:	
Податкового кодексу України щодо оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових та експрес-відправленнях	...64
Митного кодексу України щодо оподаткування митними платежами товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових відправленнях, міжнародних експрес-відправленнях, та порядку їх декларування	...66

Відхилення проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за підробку документів, що стосуються проведення профілактичних щеплень»	...68
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про житлово-комунальні послуги»	...75
«Про внесення змін до деяких законів України»	...81
«Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо встановлення відповідальності за передачу академічних творів із порушенням принципів академічної доброчесності»	...87
Внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо оприлюднення щорічного звіту керівника закладу вищої освіти та цільових показників діяльності закладу вищої освіти»	...89

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ ТРЕТЄ

*Зал засідань Верховної Ради України
25 січня 2022 року, 10 година 5 хвилин*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати та гості Верховної Ради України! Насамперед я перепрошую, що ми всі затрималися, тому що в нас була анонсована зустріч лідерів депутатських фракцій політичних партій і депутатських груп з міністром оборони і з Головнокомандувачем Збройних Сил, і тому ми обговорили ці питання. Я думаю, що ваші колеги повідомлять вас про нашу зустріч.

Шановні колеги, я прошу вас підготуватися до електронної реєстрації. Нагадую, що після початку реєстрації необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути на зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до кінця реєстрації.

Шановні колеги, прошу приготуватися до реєстрації. Готові реєструватися? Прошу народних депутатів реєструватися.

У залі зареєструвався 181 народний депутат. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні народні депутати, сьогодні у нас день народження Президента України Володимира Олександровича Зеленського. Давайте привітаємо (*Оплески*).

Шановні колеги, і сьогодні день народження у нашої колеги народної депутатки України Роксолани Андріївни Підласої, «Слуга народу». Давайте привітаємо (*Оплески*).

Шановні народні депутати, відповідно до статті 25 Регламенту у вівторок ми маємо 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій та груп для внесення пропозицій, оголошення заяв і повідомлень. Тому прошу представників фракцій і груп записатися на виступи.

Слово надається народному депутату України Загородньому Юрію Івановичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

Юрій Анатолійович Бойко. Будь ласка.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане спікер! Шановні народні депутати! Я переконаний, що на сьогодні така ситуація, коли вперше за 30 років незалежності

України наша країна має так багато викликів: військовий конфлікт на сході, енергетична небезпека, зростання цін, боротьба з епідемією – все це ми маємо на сьогодні. А головне, що ми маємо абсолютно неадекватну владу, випадкових і непрофесійних людей при владі, які живуть власним життям у власних фантазіях і повністю відокремилися від потреб суспільства. Головна загроза на сьогодні в країні – військовий конфлікт на сході.

Сьогоднішня влада і чинний Президент, йдучи на вибори, обіцяли принести в країну мир. Що ми бачимо після двох років правління? Ми бачимо повністю заблокований процес Тристоронньої контактної групи, практично в нас не працює Нормандський формат. Вісім років триває конфлікт, ми втрачаємо людей, зупиняється економіка, а під час спалахів конфлікту інвестори просто тікають з країни, забираючи гроші. Чинний Президент, його міністри, з одного боку, закликають західних партнерів надати допомогу, з іншого – допускають зневажливе висловлювання на їхню адресу. Я переконаний, що головне завдання сьогоднішнього парламенту – принести мир в країну. Наша фракція зареєструвала проект постанови Верховної Ради України про невідкладне втілення в життя, імплементацію Мінських угод і припинення бойових дій. Це відповідальний політичний крок, який одразу дасть можливість зменшити напругу і в країні, і зовні.

Якщо цей парламент не здатний на політичні кроки, на які чекає вся країна, то треба просто мати політичну та й просто людську совість – саморозпуститися і надати можливість народу України обрати новий склад парламенту, нових народних депутатів, які будуть виконувати свої обіцянки привести країну до миру і ділом доведуть це суспільству. Це справедливо, це чесно і це є наша політична позиція.

Дякую за увагу.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради
України **КОНДРАТЮК О.К.**

ГОЛОВУЮЧА. Юрій Камельчук, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Давиду Арахамії.

ГОЛОВУЮЧА. Давид Арахамія, «Слуга народу». Будь ласка.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні друзі, шановні колеги, вітаю вас із першим сесійним днем! Мій виступ

стосується ситуації, яка зараз є на кордоні України. Усіх нас, всіх вас, ваших друзів, ваших рідних, ваших виборців турбує одне питання – питання безпеки нашої держави, питання безпеки наших родин. Ви знаєте, що з 2014 року в нас фактично йде війна з Російською Федерацією, і всі до цього вже звикли. Але війна гібридна, і всі розуміють, що це така цікава назва «гібридна війна». Мені здається, що з жовтня цього року ми почули і відчули, що таке гібридний компонент, саме інформаційний компонент. Такої інформаційно-психологічної спецоперації давно не було в Україні. Ви знаєте, як нагнітається паніка і як багато людей на це реагують, і як цьому умовно в лапках «допомагають» зараз відомі світові видання. Тому наше з вами завдання як народних депутатів і як парламенту – слідкувати і рухатися фактично так, як це роблять наші військові.

Наші військові зараз демонструють стійкість, демонструють холодний розум, готуються до всіх можливих сценаріїв – але жодної паніки, жодної дестабілізації і таке інше. Інакше, якщо це спрацює, якщо українці піддадуться цим панічним настроям, ми фактично ризикуємо підставити під загрозу всю економіку України. І навіть якщо не буде жодної ескалації і жодної агресії, Росія фактично виконає своє завдання – люди почнуть забирати депозити з банків, почнуть переставати купувати житло, переставати витрачати гроші, і таким чином зупиниться економічний розвиток в країні.

Тому я всіх застерігаю від таких сценаріїв, хочу, щоб ми, незважаючи на те, які в нас із вами політичні програми, з якої ми політичної партії, зосередилися на тому, щоб допомагати нашій армії, нашим військовим і конкретно розповідати нашим виборцям, усім виборцям, що не треба панікувати, не треба робити зараз ніяких маніпуляцій. Треба стежити за подіями.

У нас сьогодні о дев'ятій годині ранку була закрита зустріч із керівництвом Міністерства оборони, ми отримали всі необхідні відповіді. Тому зберігаємо спокій і працюємо. Слава Україні!

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям Слава!

Слово надається народній депутатці України Совсун Інні Романівні, фракція політичної партії «Голос». І я так розумію, що передає слово.

Рудик Кіра. Будь ласка.

РУДИК К.О., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Доброго дня! Я Кіра Рудик, лідерка партії «Голос». Протягом останніх декількох місяців українці почали звертати увагу на політиків. І сьогодні, я переконана, багато з них дивиться засідання Верховної Ради, щоб за нашими виступами, за нашими словами, читаючи між

рядків, отримати для себе відповідь на запитання: а що ж буде далі, чи буде ескалація і, головне, чи ми готові? Люди згадують про те, за кого вони голосували, щоб зрозуміти, а чи здатні ми виконати те єдине завдання, яке зараз перед нами стоїть, – укріпити нашу обороноздатність та захистити і зберегти нашу країну.

Це завдання єдине незалежно від того, ми у владі чи ми в опозиції. Бо єдиний розумний, єдиний дорослий крок українського політика зараз – відкинути всі можливі політичні амбіції і суперечності і працювати на виконання цього єдиного завдання. Так, до нього включено інформацію, спрямовану на запобігання паніці. Так, до нього включено законопроекти, які ми вносимо для того, щоб посилити нашу армію, для того, щоб посилити наших військових. Так, воно включає і інші завдання, спрямовані на те, щоб протистояти іншим кризам, про які ми зараз набагато менше говоримо.

Нині кожен український політик повинен приймати рішення, базуючись на двох критеріях. Перший: це об'єднує чи роз'єднує суспільство? І ми повинні всі працювати на об'єднання. Другий: це посилює нашу країну чи послаблює? І кожен з нас повинен працювати тільки на посилення, бо знову ж політичні амбіції зараз мають набагато менше значення, ніж збереження нашої держави.

На сьогодні, окрім питання ескалації з боку Росії, у нас зберігаються і нікуди не поділися три кризи. Перша – економічна. Бо ми всі бачимо підвищення цін і бачимо, як потерпає кожен українець і малий, і середній бізнес. Партія «Голос» вносить податковий законопроект, для того щоб у людей залишилося більше грошей в кишені.

Друга – енергетична криза. Вона виявляється в тому, що кожного року опалювальний сезон приходиться до нас несподівано. І партія «Голос» має відповідь і на це питання, ми будемо презентувати наші законопроекти цього тижня.

Третя – загроза COVID-19. Я переконана, що зараз у кожного є все більше знайомих, все більше людей, які захворіли знову. І тому закликати до вакцинації...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Цимбалюку Михайлу Михайловичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Юлії Тимошенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я не буду нагадувати вам, бо ви добре знаєте, з якою думкою і з якими страхами, застереженнями, турботами живе сьогодні кожна родина в нашій країні. Я думаю, що сьогодні немає інших розмов в жодній родині, на жодній кухні, крім як про війну. І мені здається, що люди, яких заведено у вкрай тяжку економічну і соціальну ситуацію, сьогодні отримали ще один удар: страх, невизначеність, нерозуміння, що відбувається біля кордонів України.

Сьогодні вранці відбулася зустріч лідерів фракцій з міністром оборони України і з іншими високопосадовими військовими, які мали розповісти лідерам фракцій про те, наскільки є серйозною загроза повномасштабного військового вторгнення.

Зараз ми почули заспокійливі слова, але це нічого не означає. Нічого не означає, бо ми як країна не маємо права покладатися на випадок, на «авось», на те, підуть чи не підуть, гадати на кавовій гущі, буде повномасштабне вторгнення чи ні. Нам потрібно було давно, а особливо зараз, готуватися у всіх напрямках до захисту України.

І перше, що ми сьогодні побачили (власне, ми це і знали), що нашу армію фундаментально недофінансовано, починаючи з того, що отримують наші військовослужбовці як грошове забезпечення, і закінчуючи тим, як взагалі армію забезпечено всім необхідним. І коли сьогодні на зустрічі постало питання, де брати фінансові ресурси для того, щоб забезпечити армію, то ми почули відповідь від влади про те, що у нас же є необхідність ремонтувати дороги і будувати, а тому армія у нас вторинна.

Дорогі друзі, мова йде сьогодні не про корупцію, яка на сьогодні, всі розуміють, відбувається на будівництві доріг, а мова йде про захист країни – пріоритет абсолютний. І те, що ми бачимо у фінансах, в економіці, в інфляції, в тарифах, в енергетиці, – це все страшно.

І тому наша команда вийшла з ініціативою створення уряду національної єдності. Не бла-бла-бла приєднання, а реальне єднання з конкретною програмою дій для країни, для людей, для оборони, для місцевого самоврядування. Поки ми тут будемо хаос терпіти всередині країни, нам важко буде захистити наші кордони.

Сьогодні я звертаюся із відкритим звернення до Президента...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович, група «Довіра». Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Погджуюся з думкою наших колег, які вже виступали, про те, що новий політичний

рік розпочинаємо в дуже непростих умовах: з одного боку, дійсно, ускладнення економічного характеру, загрози стабільного функціонування сектору енергетики при зростанні цін на продукти та товари, з іншого боку – ситуація з посиленням концентрації багатотисячної російської армії поруч з нашими кордонами, зростання інформаційних та кібератак на Україну. І все це, на жаль, на тлі чергового політичного загострення всередині країни.

Тому наша депутатська група «Довіра» вчергове також закликає представників і керівників усіх політичних фракцій і груп у Верховній Раді, дійсно, припинити з'ясування своїх спорів, звар і об'єднатися довкола ідеї, яка є надзвичайно важливою на сьогодні, – створення нормальних, спокійних умов для життя країни, забезпечення безпеки. Сьогодні ми маємо говорити про те, щоб посилити свої кордони, забезпечити всім необхідним нашу армію, створити дієві сили територіальної оборони. Якраз у цьому контексті на нараді, яка зараз відбулася під головуванням Голови Верховної Ради України, на якій були присутні керівники депутатських фракцій політичних партій і депутатських груп, ішлося про те, що ми всі розуміємо, чим сьогодні потрібно займатися, які законодавчі акти необхідно приймати для того, щоб забезпечити стабільну ситуацію у країні. Я хочу вам сказати, що останнім часом уже навіть діти, школярі в школах починають говорити про загрозу вторгнення. Тому це серйозні речі.

Звертаю увагу нашої депутатської групи «Довіра» на ті питання, які ми будемо розглядати цього тижня. Законопроект [№ 5289](#), який спрямований на те, щоб спростити процедуру закупівель для закладів соціальної сфери, шкіл, дитячих садків і лікарень. На такий закон чекають територіальні громади, і, безперечно, я прошу колег його підтримати.

Ми готові попрацювати над законопроектом [№ 5090](#), у якому мова йде про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо регулювання бюджетних відносин під час реалізації договорів. Це може спонукати до заключення нових інвестиційних проектів і залучення коштів.

І, безперечно, питання перегляду державного бюджету, виділення коштів для нашої української армії.

Дякую. Бажаю всім плідної роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, слово надається народному депутату Лабазюку Сергію Петровичу, група «Партія «За майбутнє».

Тарас Іванович Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Доброго дня, шановні колеги! Як казав Вінстон Черчилль, який успішно боровся з двома імперіями – нацистською і червоною, будь-яка криза – це нові можливості. Головне, щоб ми самі не породжували у себе дома цю кризу.

Тому наша депутатська група «Партія «За майбутнє» постійно і вкотре звертається до усіх політичних сил, які є в парламенті і поза парламентом, наголошує на потребі у єдності політичних еліт і політичних партій, необхідності відкинути свої амбіції, думати про Україну і заради України, заради простих громадян, а не заради себе. І не лише в контексті нещодавнього святкування, безумовно, Дня Соборності. Ми переконані, що можлива агресія Російської Федерації, про яку зараз чуємо, зумовлена ще й тим, що Україна у свідомості Росії ніколи вже не стане Росією і ніколи не повернеться в лоно нового Радянського Союзу, якщо хтось марить відновленням такого.

Ми знаємо, що Росія повністю стала на шлях диктатури і потурання міжнародного права, що вона демонструє протягом останніх років. Тому ми сповідуємо два різних світогляди формування світової історії в цивілізованому світі. Ми сповідуємо мир і демократію і сподіваємося, що ми маємо надійних міжнародних партнерів, які теж не лякаються і теж разом із нами хочуть опонувати цьому військовому агресору, а не, власне, звертатися до своїх посольств із пересторогами щодо того, щоб евакуювати своїх співробітників. Ми сподіваємося, що наші міжнародні партнери стабільні і впевнені у собі, так само як ми, як українська нація впевнені у собі, в тому, що ми можемо подолати свою внутрішню роздробленість.

І тому наше звернення сьогодні: подолати внутрішній вождизм, бажання тягнути ковдру на себе, егоїзм і стати пліч-о-пліч. І тут важлива місія українського парламенту. Ми повинні шукати додаткові можливості, фінансові кошти, щоб підтримати українську армію, щоб підтримати військовослужбовця. Ми почули запевнення від Міністерства оборони про необхідність додаткових 2,7 мільярда на посилення територіальної оборони. І я вважаю, що ми негайно маємо зібратися і прийняти відповідні зміни до Державного бюджету України. Головний внутрішній ворог сьогодні – це паніка. І не даймо підстав сьогодні для поширення цього негативного явища.

Думаймо про Україну, працюймо заради України – і перемога буде за нами! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Слово надається народній депутатці України Іоновій Марії Миколаївні.

Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Партія «Європейська солідарність» і наш лідер Петро Порошенко твердо вимагають від українського парламенту негайно виділити 50 мільярдів гривень на підтримку української армії. Армія просила 39 мільярдів у бюджеті, цього не було зроблено.

Ми вимагаємо негайно припинити політичні переслідування і негайно зробити все, щоб Україна утвердилася як демократична країна. У зв'язку з цим наша партія «Європейська солідарність» підтримує звернення Національного круглого столу під егідою Київського безпекового форуму, який було скликано за ініціативи фонду Арсенія Яценюка. Зокрема, зачитаю пункти цього звернення.

«Закликаємо керівництво України виявити тверду волю й об'єднати увесь Український народ на захист нашої держави і зміцнити союзництво з іншими демократичними країнами задля оборони нашої незалежності і спільної свободи. На всі злочинні вимоги Путіна Україна має сказати категоричне «ні».

Закликаємо владу і все суспільство усвідомити, що головним захисником нашої незалежності є українські воїни – чоловіки і жінки – і зосередити всі національні сили на підтримку Збройних Сил України, їхнє пріоритетне фінансування, впровадження сучасних засобів стримування ворога.

Закликаємо здійснити історичну місію нашого часу і завершити втілення необхідних перетворень й вимог для вступу України в НАТО і Європейський Союз.

Вимагаємо гарантувати неухильне дотримання демократичних цінностей і свобод нашого народу і припинити будь-яке незаконне переслідування національної опозиції, замаху на свободу слова та вільне волевиявлення.

Закликаємо негайно зупинити спроби підризу антикорупційних інституцій і якнайшвидше завершити судову реформу.

Закликаємо забезпечити умови для вільного економічного розвитку в Україні та зупинити неприхований наступ на малий, середній і великий бізнес та іноземних інвесторів і гарантувати рівні, прозорі і конкурентні правила для всіх, незалежно від наближеності до влади.

Закликаємо гарантувати курс на повну енергетичну незалежність від Росії і Білорусі.

Закликаємо забезпечити неухильне дотримання законодавства про захист української мови як державної.

Закликаємо забезпечити системну боротьбу з російською пропагандою та агентурою.

Запрошуємо до діалогу Президента України і водночас закликаємо до співпраці й об'єднання проукраїнські політичні партії й громадських активістів по всій країні.

Настав час об'єднувати сили українських патріотів і створювати спільні мережі дій, допомагати територіальній обороні й разом захищати державу.

Закликаємо весь вільний світ підтримати свободу і боротьбу України».

Це звернення Національного круглого столу під егідою Київського безпекового форуму, який підтримує «Європейська солідарність».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! У нас є заява від двох фракцій з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Слово надається народній депутатці України Тимошенко Юлії Володимирівні.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, ми попросили перерву і замінили її на виступ тільки з однією метою – нагадати всім народним депутатам і особливо тим, які представляють сьогоднішню владу, що довкола парламенту сьгодні зібралися мікропідприємці, малі підприємці з усієї країни. Їх там десятки тисяч. Ви вийдіть, подивіться, що там відбувається: перекриті дороги, оточений парламент, заблоковані входи.

Я хочу просто трошечки освіжити в пам'яті депутатів, чому тут люди з усієї країни, на руках яких тримається на сьгодні зайнятість людей, які самі собі створили робочі місця і в яких зараз ці робочі місця забрали. Я хочу нагадати, що приїхали вони тому, що партія влади, замість того щоб надати їм якусь підтримку, ввести якісь послаблення під час епідемії коронавірусу, згадати, що на середньому класі тримається кожна країна світу, і забезпечити їм можливість працювати, забрала в них життя, забрала роботу, забрала можливість годувати дітей і родини, забрала можливість жити в Україні. Частина з них уже просто покинула Україну, проклинаючи той момент, коли вони проголосували за цю владу. А ті, які залишилися, які не хочуть бігти з України, сьгодні під парламентом стоять в холод і на колінах благають ту владу, яку вони обрали, згадати про їхнє життя, про їхнє існування. І вони просять вас відмінити ваші нелюдські рішення проти малого бізнесу, повернути їм нормальну можливість працювати, запросити зараз їхню ініціативну групу в будинок народу, який називається парламентом, а не сидіти і не посміхатися ситими посмішками, дивлячись у вікно на те, як вони стукають у ваші двері, які ви зачинили перед народом.

Ми їхніми вустами вимагаємо негайно прийняти їхню делегацію, зараз негайно послухати лідерів фракцій.

Наступне. Законопроект [№ 5866](#) чи [№ 5866-1](#) – поставити як невідкладний сьгодні на розгляд, розглянути і прийняти, дати можливість людям, по яких і так вдарили локдаун, жити, працювати, забезпечувати свої родини, купувати хліб, мати робочі місця. Я наполягаю, щоб ви зараз поставили на голосування питання негайного, невідкладного розгляду законопроекту № 5866-1 і послухали підприємців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до роботи.

Перелік питань, що пропонується для обговорення і прийняття рішень сьгодні, вам надано. Переходимо до розгляду питань.

Першим питанням сьогоднішнього порядку денного є проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 15.12.2021 про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» щодо забезпечення збору доходів від прав організаціями колективного управління» (реєстраційний номер [5572](#) від 27.05.2021)» ([№ 5572-П](#)). Я доповідаю, що відповідно до Регламенту це питання розглядається за скороченою процедурою та без голосування про включення до порядку денного пленарного засідання відповідно до частини дев'ятої статті 48 Регламенту України.

Шановні колеги, ми переходимо до розгляду цього питання. Я запрошую автора проекту постанови народну депутатку України Буймістер Людмилу Анатоліївну. Будь ласка.

Перепрошую, немає авторки проекту постанови? Такий у нас інтерес до блокуючих постанов, колеги.

Надаю слово голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергію Віталійовичу Кальченку. Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 15.12.2021 про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» щодо забезпечення збору доходу від прав організаціями колективного управління» (реєстраційний номер 5572 від 27.05.2021)» ([№ 5572-П](#)), внесений народним депутатом Буймістер.

Цим проектом постанови пропонується скасувати відповідне рішення парламенту про прийняття в другому читанні та в цілому проекту закону № 5572, оскільки, як вказує автор проекту постанови, цей закон було прийнято з порушенням Регламенту Верховної Ради України, зокрема статті 32.

Регламентний комітет, розглянувши це питання, ухвалив висновок на проект постанови № 5572-П і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо прийняття або відхилення цього проекту постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Шановні колеги, є необхідність обговорити проект постанови? Адже якщо він не цікавить навіть автора проекту постанови, то я думаю, що обговорювати

немає потреби. Тому, з вашого дозволу, ставлю проект постанови на голосування.

Шановні колеги, ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 15.12.2021 про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» щодо забезпечення збору доходу від прав організаціями колективного управління» (реєстраційний номер 5572 від 27.05.2021)» ([№ 5572-П](#)).

Готові голосувати? Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 18.

Рішення не прийнято.

Проект постанови відхилено.

Шановні колеги, наступний теж блокуючий проект постанови № 6055-П. Переходимо до його розгляду. Це проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 16.12.2021 р. про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» ([№ 6055-П](#)). Проект постанови розглядається за скороченою процедурою та без голосування про включення до порядку денного пленарного засідання відповідно до частини дев'ятої статті 48 Регламенту.

Шановні колеги, я запрошую до слова автора проекту постанови – народного депутата України Ярослава Івановича Железняка. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Доброго дня, шановні колеги! Я не буду довго розповідати про цей закон, прочитаю тільки один абзац із зауважень Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України. «Окремі положення проекту суперечать Конституції України, не враховують юридичних позицій Конституційного Суду України, не узгоджуються з положеннями чинного законодавства та не містять достатніх і завершених правових механізмів...»

Я дуже хотів би, щоб у залі Верховної Ради ми хоча б з цього року поклали край практиці прийняття відверто антиконституційних законів. Я переконаний, що ви зараз провалите цей проект постанови, тому багато свого часу витратити на нього не буду.

Але я хочу торкнутися більш важливого питання, а саме порушень Регламенту, що, на жаль, стало практикою в цій залі, а не окремими навіть випадками.

Я пам'ятаю, у вересні тут один із кандидатів, а потім і Перший заступник Голови парламенту, так яскраво скаржився, що в нас погано працює Регламент

і потрібна парламентська реформа. На жаль, немає пана Корнієнка, я хотів би в нього запитати, як там відбувається зараз парламентська реформа. Що у нас із новим Регламентом, який нам тут обіцяли підготувати спільно з європейськими партнерами?

Як так сталося, що телеканал «Рада» передали в ручне керування Офісу Президента? Як так сталося, що збираються голови фракцій на нараді, а потім Офіс Президента повністю відмінює всі рішення? І студія там же залишається, і окремі експерти або ведучі залишаються. Хоч це обіцяли.

Як так сталося, що ми повністю втратили парламентський контроль і міністри перед звільненням не хочуть навіть звітувати? Взагалі, як так сталося, що з цієї трибуни нам обіцяли, що щось змінять у парламенті, а залишилося все як є або стало ще гірше, навіть набагато гірше?

На жаль, пана Корнієнка немає. Сподіваюся, що коли він прибуде в залу, відповідь на ці запитання.

Проект постанови можете провалювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова співдоповідача – голову Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченка Сергія Віталійовича.

Сергій Віталійович. Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 16.12.2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» (№ 6055-П). Цим проектом постанови пропонується скасувати рішення парламенту від 16 грудня про прийняття в другому читанні та в цілому проекту відповідного закону, оскільки, як вказує автор цього проекту, закон було прийнято з порушенням Регламенту, зокрема частини першої статті 117.

Регламентний комітет за підсумками розгляду цього питання ухвалив висновок на проект постанови № 6055-П і прийняв рішення рекомендувати парламенту визначитися шляхом голосування щодо його прийняття або відхилення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Шановні колеги, є необхідність обговорити проект постанови? Є. Будь ласка, запишіться: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Каптелову Роману Володимировичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

КАПТЄЛОВ Р.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 36, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Павлу Фролову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Фролов. Будь ласка.

ФРОЛОВ П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні народні депутати! Сьогодні ми знову розглядаємо проект постанови про скасування рішення Верховної Ради, і ми знову фактично блокуємо роботу Верховної Ради. Дивіться, за весь час роботи парламенту сьомого скликання було зареєстровано усього 40 таких проектів постанов. У минулому скликанні за майже п'ять років роботи Верховної Ради було зареєстровано 117 таких проектів постанов. У нинішньому дев'ятому скликанні, шановні колеги (увага, ми працюємо лише два роки і кілька місяців), уже 167 проектів постанов. Навіщо ви їх реєструєте? Ви їх реєструєте тільки для того, щоб не дати Верховній Раді України працювати. Це якраз і є та сама парламентська обструкція, бо жоден проект постанови не набирає голосів. Більше як за 10 останніх років роботи Верховної Ради жодного такого проекту постанови не було прийнято, не було проголосовано. Навіщо ви блокуєте роботу Верховної Ради? Ви маєте конституційні можливості скасувати рішення. Прийнято закон Верховною Радою – звернення до Конституційного Суду, вето Президента або новий законопроект про скасування прийнятого закону. Подібної процедури, такої як скасування рішення Верховної Ради, немає в жодному, в жодному парламенті світу. У що ви перетворюєте Верховну Раду?

Я вважаю, що ми маємо внести зміни до статті 48 Регламенту і скасувати таку можливість. Це абсурдна ситуація. Що ми розглядаємо? Був час, ви переконували «за», «проти» закону. Прийнято закон. Будь ласка, дайте можливість працювати цьому парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Совсун Інні Романівні, фракція політичної партії «Голос».

СОВСУН І.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ярославу Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Хочу дати відповідь на деякі запитання мого шанованого колеги Павла Фролова. Шановний колего, ви знаєте, щонайменше цей проєкт постанови дає вам можливість зараз зібрати голоси в залі. Тому що 181 народний депутат в залі після майже 40 днів відпочинку – це якось виглядає погано. Боюся, що інші законопроєкти ви теж сьогодні будете провалювати.

Я дуже хотів би зрозуміти, чому нам треба поспішати. Відкрийте порядок денний. Для того щоб приймати сьогодні законопроєкт про зменшення податків на гральний бізнес? Чи потім голосувати питання щодо боротьби з поправочним спамом і обмеженням прав народних депутатів? Чи в четвер проголосувати поправки для тютюнових монополій? Що саме ми хочемо встигнути на цьому тижні прийняти? Якби ви сформували хоча б якийсь достойний порядок денний, я б, відповідно, міг би відкликати цей проєкт постанови.

Тепер щодо наявності цих проєктів постанов. Я розумію, що іноді поганим танцюристам щось може заважати. Але парламент є парламентом, такі правила прописано і вони працюють. У нашому залі є экс-спікер парламенту Андрій Володимирович Парубій. І якось у минулому скликанні навіть наявність проєктів постанов і навіть менша кількість коаліції не заважала приймати реформу *ProZorro*, медичну реформу, фінансові реформи, інші речі, якими в тому числі ви зараз пишаєтеся.

Тому, шановані колеги, дуже просто жалітися на правила, коли вони працюють проти вас. Нічого страшного, якщо ви розглядаєте тут проєкти постанов, не сталося і не станеться. Дуже радив би всім перш ніж почати якісь реформи, особливо щодо реформи парламенту, почитати рекомендації тих європейських колег, на які ви так палко посилалися, коли звільняли экс-спікера. Там багато розумних речей, але точно там немає рекомендацій про зміну цього розділу щодо постанов.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Колтуновичу Олександрю Сергійовичу, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! По-перше, щодо електронних комунікацій, радіочастотного спектра і надання послуг поштового зв'язку. Питання, безумовно, актуальне, але колега і доповідач під час свого першого виступу звернув увагу на те, що окремі положення цього базового закону, який ми приймали ще в минулому році, суперечить окремим положенням Конституції, і є відповідні роз'яснення Конституційного Суду. Це перше. На це необхідно було би звернути увагу або хоча би внести зміни до головного закону.

Але не можу не відповісти – два попередні промовця задали дуже гарний тон дискусії. Це щодо ефективності роботи парламенту, щодо того, чим ми тут займаємося, і головне – який від цього економічний і соціальний ефект. Дивіться, Рада працює вже більше двох років, залишилося один рік і дев'ять місяців до завершення каденції Верховної Ради дев'ятого скликання. Що ми залишили? Точніше, уряд, який працює на сьогодні і, в принципі, вся влада. Плюс 13 мільярдів доларів державного боргу. Тобто ми заходили з одними цифрами, сьогодні віддали плюс 13 мільярдів доларів. Ефективно працюємо? М'яко кажучи, не дуже.

Другий момент. Чому не вирішуються питання, які стосуються подолання дефіциту бюджету Пенсійного фонду і загального бюджету України, 189 мільярдів гривень? Необхідно вирішувати? Необхідно. Чому цих питань немає? Я не проти того, щоб ми десь ігнорували певні питання і не завжди наполягали на виступах і на інших речах. Але я глибоко переконаний в тому, що та адженда, яку ви пропонуєте з 23 питань порядку денного, м'яко кажучи, жодним чином не корелює з тими викликами, які на сьогодні є в суспільстві. Де питання енергетики, де питання врегулювання конфлікту на Донбасі? Де низка інших питань, які на сьогодні є життєво важливими, що мають на меті стимулювати зайнятість тощо?

Ми, безумовно, не будемо брати участь у голосуванні за цей проект постанови. Але я хочу звернути увагу, що порядок денний має відповідати викликам часу і потребам суспільства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Ар'єву Володимирі, фракція «Європейська солідарність». Він просить слово. І після цього переходимо до голосування.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Фракція «Європейська солідарність» утримається від голосування за цей проект постанови, хоча це таке компромісне рішення, бо недоліків у запропонованому проекті закону, який має стати законом, достатньо. Проте хочу зосередити увагу на двох речах.

Перше. Давайте через такі проекти постанов не будемо чіпати Регламент. Тому що це, по-перше, знищує права опозиції і не тільки опозиції, а кожного народного депутата, який сумнівається в тому, що закон було прийнято в нормальному порядку. Не чіпайте Регламент, ви і так його вже перелопатили так, що і самі скоро не зможете розібратися.

І другий момент. Комісія, регуляторний орган, має почати працювати. Адже те, що сьогодні відбувається у кібербезпеці, зокрема те, що Рада національної безпеки і оборони так і не зібралася після того, як було здійснено

кібератаку на державні сайти, тоді як європейські партнери збиралися, – це ганьба і бездіяльність нинішньої влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми обговорили це питання, переходимо до прийняття рішення.

Я ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 16.12.2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» ([№ 6055-П](#)). Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 25.

Рішення не прийнято.

Проект постанови відхилено.

Шановні колеги, у зв'язку з тим, що ми відхилили цей проект постанови, я хочу внести таку пропозицію. Цей проект закону повинен був бути прийнятий і вступити в дію з 1 січня. Водночас у зв'язку з блокуванням цим проектом постанови ця норма залишилася. Якщо я, застосовуючи статтю 131 Регламенту, запропоную виправити недоліки і визначити, що закон набирає чинності з дня, наступного... Що, «ні»? У мене є таке право, колеги. Шановні колеги, якщо є така можливість, давайте підтримаємо пропозицію, щоб ми мали чистоту цього закону.

Шановні колеги, 18 січня 2022 року до мене звернувся Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації з пропозицією усунути відповідно до вимог статті 131 Регламенту Верховної Ради України редакційну неточність у прийнятому 16 грудня 2021 року Законі України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку». Згідно із частиною другою статті 131 Регламенту питання щодо усунення неузгодженостей чи редакційних неточностей у прийнятому законі розглядається Верховною Радою без попереднього включення його до порядку денного пленарного засідання у день внесення його Головою Верховної Ради України.

Пропозиції щодо усунення неузгодженостей вам надано. На підставі рішення Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації від 18 січня 2022 року (протокол № 62) щодо необхідності усунення неузгодженостей стосовно набрання чинності вказаним законом вноситься пропозиція: пункт 1 розділу III Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра

та надання послуг поштового зв'язку» викласти в такій редакції: «Цей закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування».

Шановні колеги, я, з вашого дозволу, ставлю цю пропозицію на голосування і прошу її підтримати для того, щоб ми отримали юридичну чистоту цього закону.

Шановні колеги, ставлю цю пропозицію на голосування, прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Так, ідемо далі, неузгодженість виправлено. Наступне питання, яке ми маємо розглядати відповідно до порядку денного, це проект Постанови «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань перевірки можливих фактів порушення Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини присяги» ([№ 6322](#)).

Шановні колеги, відповідно до Регламенту це питання не потребує включення до порядку денного, але для розгляду за скороченою процедурою нам треба прийняти відповідне рішення.

Шановні колеги, я ставлю пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою, для прийняття цього рішення нам необхідно 150 голосів. Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 185.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова народного депутата України Максима Євгеновича Дирдіна. Будь ласка.

ДИРДІН М.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! До голів депутатських фракцій і груп Верховної Ради надійшли заяви від громадянина України щодо порушення питання про звільнення з посади Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Людмили Денісової на підставі судових рішень. Судовими рішеннями визначено протиправну відмову Уповноваженого щодо розгляду електронних звернень заявника та зобов'язано омбудсмена повторно розглянути електронні звернення.

Станом на дату написання своїх заяв, а саме серпень 2021 року, заявник вказує, що рішення вищевказаних судів так і не виконано. Вивчивши проблематику судових рішень проти Офісу Уповноваженого стало відомо, що є не тільки рішення за заявами заявника, а й інші, які ставлять під сумнів належність виконання Уповноваженим своїх обов'язків відповідно до присяги.

Враховуючи це, мною зареєстровано у Верховній Раді проект Постанови «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань перевірки можливих фактів порушення Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини присяги» (№ 6322).

Мною було направлено листи про створення ТСК до усіх депутатських фракцій та груп, проте пропозиції щодо участі надійшли тільки від фракцій «Слуга народу», «Батьківщина», від депутатської групи «Довіра». Від депутатських фракцій політичних партій «Опозиційна платформа – За життя», «Європейська солідарність», «Голос» та депутатської групи «Партія «За майбутнє» пропозицій не надходило.

Хочу зазначити, що після реєстрації проекту постанови до мене почали надходити звернення, заяви та повідомлення з інших питань стосовно діяльності Уповноваженого. Проект постанови, який зараз вноситься на голосування, дасть можливість здійснити попередній розгляд питання щодо наявності або відсутності підстав для звільнення Уповноваженого.

Шановні колеги, прошу підтримати цю ініціативу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергію Віталійовичу Кальченку. Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект Постанови «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань перевірки можливих фактів порушення Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини присяги» (№ 6322), внесений народним депутатом Дирдіним.

Згідно із пропозиціями парламентських фракцій і депутатських груп, які надійшли до ініціатора внесення, пропонується обрати до персонального складу цієї Тимчасової спеціальної комісії депутатів, які представляють фракції «Слуга народу», «Батьківщина» і депутатської групи «Довіра». Інші парламентські фракції і групи не запропонували своїх кандидатур.

Регламентний комітет дійшов висновку про необхідність редакційного уточнення. А саме в пункті 3 проекту постанови, в якому визначається, що кількісний склад Тимчасової спеціальної комісії становить дев'ять народних депутатів України, виходячи з практики норм проектування, зокрема в частині вживання числівників менших ніж 10, цифра 9 має бути записана прописом.

Отже, за підсумками розгляду цього питання регламентний комітет рекомендує Верховній Раді України розглянути цей проект постанови з урахуванням редакційного уточнення нашого комітету, яке вказано у висновку, і прийняти рішення відповідно до частини третьої статті 138 Регламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Шановні колеги, є необхідність обговорити це питання? Прошу записатися: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Дануці Олександрові Анатолійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово колезі Дирдіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, народний депутат Дирдін Максим Євгенович.

ДИРДІН М.Є. Дякую. Колеги, є питання щодо голосування, бо після реєстрації цього проекту постанови були письмові і усні звернення безлічі людей щодо розгляду цього питання, його важливості. Це не те, що буде створено цю ТСК і буде прийнято рішення. Ми маємо перевірити ті факти, підтвердити або спростувати. І все.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Рудіку Сергію Ярославовичу, «Партія «За майбутнє».

РУДИК С.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Прошу передати слово Дмитру Валерійовичу Лубінцю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лубінець Дмитро Валерійович. Будь ласка.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановна президіє! Шановні народні депутати, громадяни України! Депутатська група «Партія «За майбутнє» не буде голосувати і підтримувати цей проект постанови. Ми категорично проти такої ініціативи.

Я як голова Комітету з питань прав людини зараз звертаюся до ініціатора. Скажіть мені, будь ласка, чому ці факти не було надіслано до нашого комітету, який займається в тому числі моніторингом діяльності Уповноваженого? Зараз все, що тут відбувається, це просто цирк: порушується питання на підставі

однієї заяви одного громадянина України, на якого відкрито кримінальне провадження, який звертався постійно до всіх органів, і таке було враження, що він постійно шукає, до чого причепитися. Ви можете собі уявити, людина, яка в день пише більше ніж 50 заяв і постійно вимагає, щоб в десятиденний строк йому надіслали відповіді. Ця людина займалася просто провокацією, спрямованою на дискредитацію діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Тому я закликаю народних депутатів: якщо ви хочете з'ясувати питання, будь ласка, приходьте до нашого комітету, надсилайте ваші заяви, ми проводимо неодноразово засідання, в тому числі спільно з Уповноваженим.

Я можу навести єдині цифри, які показують довіру українського суспільства до омбудсмена. У рік збільшилося на 40 відсотків звернень до Денісової. Це 60 тисяч людей, і один виявився, який проти цього.

Тому, шановні народні депутати, якщо хочете з'ясувати, приходьте до нашого комітету. А зараз за це не можна голосувати. І ми просимо не підтримувати цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Крульку Івану Івановичу, фракція «Батьківщина».

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Зараз парламент розглядає достатньо серйозне питання, на мою думку, щодо звинувачення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у тому, що нібито вона порушила присягу, і створення відповідної тимчасової спеціальної комісії.

У зв'язку з цим я хотів би наголосити на кількох моментах. По-перше, це створення тимчасової спеціальної комісії, а не тимчасової слідчої комісії. Тому для прийняття позитивного рішення потрібно 226 голосів народних депутатів, не менше. По-друге, якщо лунають такі серйозні звинувачення, то потрібно було б побачити факти. Я уважно ознайомився із проектом постанови, але, вибачте, звинувачення в тому, що Уповноважена не відповіла на якийсь один електронний лист, чи два електронні листи, – це що, порушення присяги? Так, шановні народні депутати, за таким принципом можна звинуватити в порушенні присяги кожного народного депутата, який якомусь громадянину не відповів на якийсь лист. Це ж правда.

Тому я вважаю, що в тій ситуації, яка склалася в Україні з порушенням прав людини, особливо на тимчасово окупованих територіях, в Криму і на Донбасі, коли знущаються над громадянами України, ми як парламент маємо підтримати Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, бо це єдиний орган в державі, який займається захистом прав людини. Давайте не

розхитувати цей орган, який працює. А рівно за рік спливе п'ятирічний термін, на який обирали Уповноваженого з прав людини. Ось тоді всі питання, які є у народних депутатів, можна буде Уповноваженому з цього питання поставити. Але зараз, мені здається, треба посилювати органи, які займаються охороною прав людини, а не розхитувати їх і не знищувати.

Тому «Батьківщина» не буде голосувати за цей проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте, ще у нас записаний Мамка. Будь ласка, Мамка Григорій Миколайович, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

МАМКА Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Прошу передати слово Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги! На відміну від інших наших колег «Опозиційна платформа – За життя» підтримає цей проект постанови. Я вам наведу кілька прикладів, із яких чітко видно, чому позиція і діяльність Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини є неприйнятною. Вона, в принципі, не вкладається в логіку, і Уповноважена не виконує базові обов'язки, покладені на неї.

Перше. У країні запроваджувалися незаконні, неконституційні санкції щодо громадян України. Де позиція Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини? Її немає. Якщо ви хочете побачити факти, подивіться будь-який медіа-моніторинг. Немає жодної заяви, жодного повідомлення, навіть виступу.

Йдемо далі. У незаконний спосіб закрито п'ять незалежних інформаційних телеканалів: *NewsOne*, *ZIK*, «112 Україна», *UkrLive* і «Перший Незалежний». Де наш Уповноважений Верховної Ради України з прав людини? Чому права журналістів порушуються в цинічний спосіб? Цього також немає.

Дивимося далі. Політична партія «Опозиційна платформа – За життя». Здійснюються політичні репресії щодо лідера нашої партії, голови політради партії Віктора Медведчука. Десять місяців домашнього арешту. Десять! Де заява Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини? І таке інше, і таке інше, і таке інше.

Цей список можна продовжувати дуже довго. Але те, що інститут Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини не працює – це факт. І це лише тільки поодинокі приклади, які я зараз вам навів.

Тому перше. Ми підтримаємо створення ТСК.

Друге. Предмети відання має бути розширено, бо є бездіяльність фундаментального інституту, який має відстоювати права громадян України. Його на

сьогодні повністю декласовано, повністю нівельовано. І тому, на наш погляд, взагалі цей інститут потребує повного перезавантаження.

Дякую за увагу і прошу підтримати проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Геращенко Ірині Володимирівні. Будь ласка, з місця.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановні колеги. Виходячи з того, що не всі фракції навіть подали своїх представників до цієї так званої ТСК, ми бачимо очевидну політизацію цього питання. Права людини потребують серйозної уваги Верховної Ради України: право на працю, право на безпеку, право на освіту, право на свободу зібрання, право на свободу слова. Нині ці фундаментальні права українців порушуються, і ми також хочемо бачити більш активну позицію шановної Уповноваженої з цих питань.

Але ми бачимо сьогодні вибіркоче правосуддя не лише в кримінальних провадженнях проти опозиції, а і в розгляді цього питання. Власне, влада намагається зачистити всіх нелояльних, мстити всім, хто не виконує волю Банкової. Ще хтось один із «кварталу» залишився непрацевлаштованим, тому все це робиться. За цим голосуванням уважно стежить світ, бо інститут омбудсмена має бути максимально незалежним, не грайтеся з цим.

І, власне, хотілось би почути позицію пана Железняка, який нерідко підігрував...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Устіновій.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Кожен раз, коли я чую слова «політичні переслідування» чи «репресії» стосовно когось, я дивлюся на добросовісність цієї людини.

Ви знаєте, я колись особисто про пані Денісову писала розслідування, про те, як вона була фігуранткою кримінального провадження, коли заробляли на ендопротезах для інвалідів. Це було в той час, коли вона очолювала міністерство, тоді її покривали. Потім, я вам скажу, зараз, коли її було призначено, ми всі читали і слухали «плівки Вовка», на яких прямим текстом казали, що «яйця Уповноваженої у нас». Нагадаю вам, що ця людина займається не лише правами людини, а вона призначає членів Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів. І до комісії призначили суддів, які забирали права в автомайданівців, суддів, які відмазували «бухих» суддів. Тому вибачте, будь ласка, у нас

правами людини мають займатися люди з кришталевою репутацією, для яких права людини в першу чергу, а не заробляння грошей і політичні різні розборки.

Тому ми будемо підтримувати цей проект постанови. І я вважаю, що ми маємо розібратися, чи насправді ця людина займається правами...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще, будь ласка, хвилина надається Железняку, бо його згадала Ірина Володимирівна. Це право на репліку. І після цього переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ярослав Іванович. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Я просто хочу всім нагадати, що попередній промовець не представляє позицію партії «Голос», а представляє, напевно, позицію Офісу Президента. І хочу пояснити, звідки узявся цей проект постанови.

Шановні колеги, тут багато апелювали до фактів, якихось елементів, про які згадано в тому поданні. Ні, дуже просто. Пані Денісова знайшла в собі сміливість направити на ще попереднього голову парламенту звернення, щоб законопроект про піар на олігархах відправили у Венеційську комісію. Це дуже не сподобалося Офісу Президента, як і не сподобалася позиція багатьох фракцій, які підтримали цю ідею. І саме тому Офіс Президента вирішив таким чином, через парламент, звільнити пані Денісову, про що, до речі, достатньо відверто говорять спікери від влади на всіх ефірах. Тому це виключно політична історія і, звичайно, партія «Голос» цю маячню підтримувати не буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань перевірки можливих фактів порушення Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини присяги» ([№ 6322](#)) в цілому з урахуванням пропозицій комітету.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 202.

Рішення не прийнято.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного (*Шум у залі*).

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання – проект Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 5893-18](#)).

Шановні колеги, можемо його голосувати чи проведемо обговорення за скороченою процедурою відповідно до Регламенту? Обговорення. Тоді прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Приходьку Борису Вікторовичу, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

Бакунець Павло. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Львівщина, депутатська група «Довіра». Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Дорогий український народе! Шановні колеги, на наших очах руками, діями і розумом кожного свідомого українця будується успішна, проєвропейська Україна. І прірву між Україною і Московією, яку не лише ви тут, у залі, а кожен свідомий українець, робили протягом останніх років своєю діяльністю, вже ніколи не буде подолано. Звичайно, Кремль чітко усвідомлює і розуміє, що міф про єдині народи вже абсолютно розвіяний, що українці обрали проєвропейський шлях, що позицію українського народу назад не розвернути. Тому агресор вдається до міжнародного шантажу. Він шантажує міжнародну спільноту, намагається загнати в паніку й нас, українців, і в такий спосіб нищити нашу економіку. Але йому не вдається це зробити.

Тому сьогодні Верховна Рада України звертається до парламентів іноземних держав з тим, щоб військовий шантаж з боку агресора був неприйнятним. Ми закликаємо всіх у цьому залі підтримати дане звернення і цим голосуванням показати, що ніякий військовий шантаж Росії ніколи в житті не заперечить проєвропейського курсу, проєвропейського вектора Української держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, слово надається Федині Софії Романівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово колезі Артуру Герасимову.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Чи голосуватиме «Європейська солідарність» за цей проект постанови? Категорично ні. Тому що там немає ключових законопроектів, які на сьогодні потрібні нашій державі.

Ви знаєте, коли ми сьогодні говоримо про ймовірний широкомасштабний напад з боку країни-агресора, ключове питання не стільки в тому, нападе чи не

нападе, а в тому, наскільки ми готові до відбиття атаки російських окупантів. Ми маємо розуміти, що ключовою гарантією нашої безпеки, безпеки українців та їхніх дітей, є українська армія.

І ось тепер у мене питання. Чому на засіданні Погоджувальної ради саме команда Зеленського завалила законопроект [№ 6542](#) щодо виділення додаткових мільярдів гривень українській армії? Скажу вам, що сьогодні на зустрічі з міністром оборони було відкрито сказано, що армії потрібні гроші, Збройним Силам України потрібні гроші. Тому сьогодні не про політику, а про безпеку держави. І я закликаю всіх об'єднатися. Якщо треба, давайте разом за участі керівників і лідерів усіх фракцій і груп перепишемо цей законопроект і подамо. Сьогодні гроші треба не закатувати в крадівництво, а виділяти на армію, що є нашим першочерговим завданням. Ось, що треба включати до порядку денного, а не те, що ви хочете: про бджоли, з усією до них повагою, казино, що стоїть у порядку денному на середу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Колтуновичу Олександр Сергійовичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане Голово, прошу передати слово народному депутату Шуфричу Нестору Івановичу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Наша фракція не голосуватиме за цей проект постанови, тому що, скажу відверто, немає за що голосувати. Усі говорять про одне: треба зняти напругу на лінії розмежування. Одні кажуть – війна буде, інші – не буде. Сьогодні нас переконували, що її не буде, а під час інтерв'ю сказали, що буде. Уже всі заплуталися. Вчителі-іноземці біжать з країни, дипломати біжать, інвестори біжать, економіка зупиняється. Розв'язанням цієї проблеми є прийняття проекту постанови, який пропонує наша фракція щодо готовності розгляду тих законопроектів, які передбачені комплексом дій з реалізації Мінських угод. Якщо побачать, що Україна як держава, Верховна Рада України розуміють відповідальність і здатні взяти на себе ініціативу щодо реалізації Мінських угод і встановлення миру в нашій країні, повернення наших громадян, то, повірте мені, напруга спаде сама собою. Ми вже рік живемо в очікуванні: нападуть – не нападуть, поедут танки – не поедут. Це маразм і повна безвідповідальність!

Що робиться зараз. Коли фактично зупиняється економіка, ділки – дев'ять (!) осіб, на газу заробляють близько 500 мільйонів доларів в місяць, тому що спотова ціна, яка є в Європі, в нас стала ринковою. На сьогодні ринкова ціна на газ в Європі становить 370 доларів. Це 12 тисяч гривень для промисловості. А ми продаємо по 50-60 тисяч, в результаті чого ціни на товари промислового споживання піднялись на 60 відсотків. Оце відповідальність і реальний злочин проти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Железняку Ярославу Івановичу, фракція «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, якщо дуже коротко, то фракція партії «Голос» за цей проект постанови не голосуватиме. Давайте почитаємо, що ж такого важливого включається до порядку денного після 38-денного відпочинку українського парламенту. Можливо, там є військові законопроекти? Майже немає. А в сьогоднішньому порядку денному точно немає. Можливо, є економічні законопроекти? Їх також немає. Відповідей на виклики також немає. Щодо коронавірусу – один законопроект, про те щоб дати можливість РНБО приймати рішення щодо впровадження карантину. Чудова ініціатива, але не б'ється з Конституцією і логікою.

У цьому порядку денному є законопроекти щодо економічного паспорта, але лише половина, іншу – забули. До речі, шановні колеги, насамперед «слуги народу», особливо підкреслюю, до порядку денного, за який ви хочете зараз голосувати, пропонується включити всі законопроекти щодо подвійного громадянства. Упевнений, ви це питання ще не проговорювали, єдиної позиції у вас тут немає.

Ви знаєте, так виглядає, що парламент трохи відірвався від реальності, коли в порядку денному на цей тиждень стоїть 128 законопроектів і лише два військових, коли знову пхають зменшення податків для грального бізнесу, коли найбільшою проблемою українського суспільства є боротьба з поправочним спамом. Саме такі законопроекти першочергово ставляться в порядок денний.

Тому давайте відхилимо цей проект постанови. Це не заблокує парламент, не зупинить нашу роботу. Давайте дослухаємося до інших комітетів. Від податкового комітету тут взагалі нуль законопроектів. За цю маячню фракція партії «Голос» точно не голосуватиме.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Івченку Вадиму Євгеновичу, фракція «Батьківщина».

Шановні колеги, після цього будемо голосувати. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Колеги, ви щойно повернулися з регіонів, де багато спілкувалися з виборцями. Невже не можна зробити адекватний порядок денний для країни? Колеги, у нас закінчилася пандемія? Де законопроекти щодо COVID-19? На сьогодні є потреба в удосконаленні законодавства щодо питання територіальної оборони. Колеги, Міністерство оборони, де збільшення бюджету на соціальний захист тих людей, які нас захищають, які стоять там, на передовій? Такі законопроекти «Батьківщина» запропонувала.

Я скажу більше: де законопроекти стосовно вчителів? Нам вже давно треба було перерахувати освітню субвенцію. «Батьківщина» запропонувала цілий перелік законопроектів, але ви лише три поставили в порядок денний. Тому ми не голосуватимемо за неадекватний порядок денний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми обговорили це питання. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 5893-18](#)) в цілому.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання – проект Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, урядів та парламентів іноземних держав та парламентських асамблей міжнародних організацій стосовно неприйнятності військового шантажу відносно України з боку Російської Федерації, який вона здійснює з метою недопущення реалізації європейських та євроатлантичних прагнень України» ([№ 6543](#)).

Шановні колеги, нам треба провести ряд голосувань щодо розгляду цього питання.

Спочатку я ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту постанови № 6543. Прошу голосувати.

«За» – 273.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про застосування процедури *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення стосовно проекту

закону № 6543 на цьому пленарному засіданні. Потрібно 226 голосів. Прошу голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту постанови № 6543 за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, до слова для доповіді запрошується народний депутат України Голова Верховної Ради України Руслан Олександрович Стефанчук.

СТЕФАНЧУК Р.О., Голова Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, урядів та парламентів іноземних держав та парламентських асамблей міжнародних організацій стосовно неприйнятності військового шантажу відносно України з боку Російської Федерації, який вона здійснює з метою недопущення реалізації європейських та євроатлантичних прагнень України» (№ 6543). Нічим невиправдані, агресивні, геополітичні амбіції Російської Федерації, яка в порушення всіх міжнародних домовленостей намагається силовими методами задовольнити свої імперські апетити на пострадянському просторі, стали реальною загрозою мирному, поступальному, демократичному розвитку суверенітету та територіальній цілісності України та інших країн колишнього Радянського Союзу і прямою загрозою країнам Центрально-Східної Європи, усьому світу.

Тому цим проектом постанови пропонується схвалити звернення Верховної Ради України, визнати, що вимоги Російської Федерації до міжнародних партнерів щодо недопустимості реалізації європейських та євроатлантичних прагнень України є порушенням цілої низки міжнародних договорів та принципів міжнародного права, та невідкладно надіслати текст звернення до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, урядів і парламентів іноземних держав та парламентських асамблей міжнародних організацій.

Запропоновані проектом постанови заходи сприятимуть консолідації міжнародних правових зусиль з метою недопущення розширення агресивних дій від Російської Федерації проти України і всієї Центрально-Східної Європи.

Шановні колеги, думаю, це має стати серйозним закликком Верховної Ради України, який має бути почутий у світі, бо дуже важливо про це говорити

і формувати позицію. Я вдячний всім представникам фракцій і груп у парламенті, які майже одногolosно підписали цей проект постанови. Прошу підтримати. Дякую. Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, слово надається співдоповідачу, заступнику голови Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Марині Олегівні Бардіній. Будь ласка.

БАРДІНА М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Дорогі українці, парламентарії! Ми продовжуємо виборювати європейське майбутнє нашої країни. З безпеки України починається безпека Європи, і це чудово розуміють наші міжнародні партнери. Тому сьогодні, коли в країні восьмий рік триває військова агресія Російської Федерації, продовжується тимчасова окупація Криму та частини території на сході України, а тисячі людей страждають від наслідків цієї агресії, рівень міжнародної підтримки стає все переконливішим – продовження та посилення санкцій, допомога в обороноздатності нашої країни.

Хочу наголосити, що ми прагнемо досягти миру саме дипломатичним шляхом. Тому говоримо винятково про спроможність нашої країни оборонятися. Ми продовжуємо наполягати на європейському та євроатлантичному майбутньому нашої країни, адже це наш спільний вибір, вибір українського народу. Прагнення українців щодо членства України в Європейському Союзі та НАТО відображені в нашій Конституції.

Сьогодні Російська Федерація всіляко намагається завадити євроатлантичним прагненням нашої країни. Але, хочу нагадати, Україна – незалежна, суверенна держава, яка самостійно вирішує, де, в яких альянсах, союзах та у партнерстві з ким нам бути. Важливо, що таку саму позицію поділяють міжнародні партнери, підтвердженням чого є результати січневих самітів з питань безпеки. НАТО підтвердило, що не обмежуватиме право держав на вступ до Альянсу, так само, як і Сполучені Штати Америки, стало на захист політики «відчинених дверей» НАТО.

Сьогодні ми, колеги, вкотре маємо стояти разом на захисті європейського майбутнього та підтримати цей проект постанови про звернення, який одногolosно було підтримано на засіданні профільного комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є необхідність обговорити це питання, тому прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Швачку Антону Олексійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ШВАЧКО А.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Яременку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яременко Богдан. Будь ласка.

ЯРЕМЕНКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Політична партія «Слуга народу». Шановні колеги! Насамперед треба подякувати автору Руслану Стефанчуку за пропозицію зрозумілого і конкретного способу, в який парламент може долучитися на сьогоднішньому етапі до оборони України. Юридично виважений і грамотний текст проекту постанови має дуже просту і зрозумілу канву.

Воля українського народу самостійно вирішувати питання з ким бути в союзі не є предметом для торгу. За вибір українського народу ми будемо боротися юридично, політично, дипломатично, економічно. Але, якщо буде воля сусідньої держави і буде потреба, ми будемо захищати наш вибір зі зброєю в руках.

Ми не просимо ті народи, до яких звертаємося, і парламенти воювати за нас. Ми не просимо воювати на нашій території. Ми здатні захистити себе самі. Але, якщо наші друзі і партнери готові захищати принципи міжнародного права, принцип свободи, волевиявлення народу, ті, хто нам допоможуть у військово-технічному, політичному плані з подальшим тиском на Росію, залишаться друзями в серцях і в історії нашого народу.

Колеги, прошу проголосувати за цей проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Богдане Васильовичу.

Слово надається народному депутату Саврасову Максиму Віталійовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Марії Іоновій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Іонова. Будь ласка.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! У такий важкий, відповідальний час ми, як ніколи, маємо бути чесними перед собою, перед суспільством. Чи демонструємо ми таку чесність? Ні. Тому що 38 днів парламент відпочивав.

Чому Президент не скликає Раду безпеки ООН? Чому Зеленський і досі не підписав закон, яким дозволяється присутність іноземних військ на території України? Чому було заблоковано ініціативу «Європейської солідарності» щодо позачергової сесії стосовно безпекових питань та змін до бюджету (50 мільярдів гривень для армії)? Давайте підтримаємо керівництво Міноборони, яке сьогодні погодилося з необхідністю збільшення цього фінансування.

Який сьогодні порядок денний? Для вас пріоритетами є гральний бізнес, «Велике будівництво», тютюнові поправки. Для вас що, ще не прийшов час підняти зарплати військовослужбовців, запустити заводи, які зараз працюють один-два дні на тиждень, реанімувати виконання проваленого ДОЗу? Сьогодні армії треба 50 мільярдів гривень, і вони в нас є. Минулого тижня ви ж знайшли 11 мільярдів гривень на «Велике будівництво».

Не треба заколихувати суспільство. Покажіть чіткий план дій. Маємо готуватися до захисту кожну хвилину. На наших кордонах неадекватний, кривавий російський маніяк. Адекватне керівництво мало б два роки працювати і посилювати оборону. А ми бачили інфантильність і легковажність. Час прокинутися. Суспільство буде набагато спокійнішим, коли бачитиме, що влада готує країну до супротиву, а не вдає, що не бачить пожежі.

Покірний уряд і глухонімих парламент підігрують інфантильному Президенту. Тому вкрай важливо посилити парламентську дипломатію: маємо підготувати план дій, їхати в усі столиці, запрошувати до України, говорити про превентивні санкції. Президент так само має цим займатися. Треба працювати над впровадженням конституційної норми, закріпленою п'ятим Президентом Порошенком, щодо євроатлантичної інтеграції. Давайте прокидатися. Сьогодні, колеги, від вас дуже багато залежить.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Слово надається народному депутату України Бурмічу Анатолію Петровичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – за життя».

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Олександр Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги! Скажу вам відверто, коли бачу такі декларативні проекти постанов, я завжди заглядаю на сайт Державної служби статистики України, щоб подивитися, як він корелює з реальністю і що взагалі в нас відбувається в реальному житті.

Ми сьогодні звертаємося до окремих організацій і таке інше. Але в нас, з одного боку, відбувається оце, а з іншого, Президент Зеленський, якого ми всі тут слухали, з цієї трибуни говорив, що він за прямі перемовини з Російською Федерацією. Тоді в мене питання. Як це корелюється з проектом постанови, який ви сьогодні прийматимете? Як здійснюватиметься цей діалог? Це перше.

Друге. Коли вам кажу про економіку, я завжди дивлюся дані, які є на сьогодні. Наприклад, у цьому році наш експорт до Росії зріс на 24 відсотки, а імпорт з Росії до України – на 31 відсоток. Тобто на третину збільшилися обсяги імпортованих товарів. Двосторонній товарообіг – понад 8,5 мільярда доларів. Візьмемо вугільну галузь, яка в нас дуже на слуху, – 62 відсотки вугілля йде з Російської Федерації. Це головний зовнішньо-економічний і один із найбільших торгово-економічних партнерів за обсягом двостороннього товарообігу.

Згадайте питання транзиту газу, нафти через нафтопровід «Дружба», докапіталізацію банків, відповідних дочок в Україні, перекази коштів трудових мігрантів. У нас надзвичайно великі економічні, політичні та інші зв'язки.

Тому, на мій погляд, повертаючись до того, про що тут казав свого часу Президент Зеленський, необхідно переходити до прямих перемовин з Російською Федерацією на парламентському, урядовому, Президентському рівнях. Тоді з цієї точки зору ми матимемо ефективну комунікацію, врегулюємо ряд питань, які в нас є в двосторонніх відносинах. Не потрібно розпалювати паніку і насаждати її всередині країни.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Констанкевич Ірині Мирославівні, «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

Я так розумію, виступатиме Тарас Іванович Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І. Ми дякуємо Голові Верховної Ради пану Руслану Стефанчуку за ініціативу про звернення до парламентів іноземних держав і парламентських асамблей міжнародних організацій. Логічно, що весь склад парламенту, всі фракції і групи, крім однієї фракції, прийняли рішення про включення цього проекту постанови до порядку денного. І це говорить про те, що конституційна більшість від складу парламенту є, що парламент рішуче налаштований до відповідних заяв з приводу нарощування військового потенціалу Росії біля наших кордонів.

Нагадуємо, зараз маємо дуже жваві відносини Міністерства оборони з європейськими та євроатлантичними країнами, Міністерства закордонних справ, і очевидно трохи бракує міжпарламентського діалогу. Але треба пам'ятати, що міжпарламентський діалог має не просто нарощуватися. Ми повинні

закликати парламенти не лише з точки зору військового потенціалу, а й точки зору фінансово-економічної стабільності України, якої зараз їй бракує. Вважаю, якщо в цій непростій ситуації ми матимемо фінансово-економічну стабільність, ніякий ворог нас не здолає. Будь-яка нестабільність у нас прямо пропорційна удару по українській економіці, промисловості, банківській системі, грошових вкладах наших громадян, по нарощуванню чи відтоку іноземних та внутрішніх інвестицій, зростанню інфляційних процесів і таке інше. Ми цього не хочемо допустити. По суті, сьогодні головною метою Кремля є фінансово та економічно знекровити нашу державу і проковтнути її.

Тому, я вважаю, парламент є одним із головних майданчиків для такої дискусії та консолідації зусиль у цьому напрямі в українському суспільстві. Ми підтримуємо ініційоване керівництвом парламенту звернення і закликаємо весь парламент проголосувати за нього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тарасе Івановичу.

Слово надається Костенку Роману Васильовичу. Потім – Павло Бакунець і Немиря Григорій Михайлович.

Будь ласка, Романе Васильовичу.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую, пане Голово.

Шановні колеги, партія «Голос» підтримуватиме цей проект постанови, бо ми розуміємо наскільки зараз важлива підтримка наших партнерів. Її потрібно розбудовувати, ще раз показати, що Верховна Рада дає цей заклик до всього світу, щоб усі розуміли, яку агресію зараз веде Російська Федерація проти нас.

Але хочу сказати, що потрібно системно підходити до питань безпеки і оборони. Коли ми говоримо про підвищення зарплат військовослужбовців, і це дуже важливо, ми забуваємо про військовослужбовців Прикордонної служби, Національної гвардії, які в цьому році недофінансовані. Ні на гривню не збільшилося їх фінансування на розвиток. Прикордонна служба не може доукомплектуватися до 50 тисяч, тому що немає фінансування. Тому потрібно згадувати не тоді, коли війна на порозі, а системно підходити до всіх питань національної безпеки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бакунцю Павлу Андрійовичу. Потім – Немиря Григорій Михайлович. Після цього перейдемо до голосування.

Будь ласка, Павле Андрійовичу.

БАКУНЕЦЬ П.А. Львівщина, депутатська група «Довіра». Сьогодні цим зверненням Верховної Ради України до парламентів іноземних держав ми закликаємо підтримати нашу країну в її одвічних прагненнях. Адже, дорогі українці, ваші батьки, дідусі, бабусі, яких нищили, вивозили з земель, боролися за те, аби ми жили у вільній, демократичній державі. А сьогодні у війні з агресором нищать ваших сусідів, що гірше, братів, батьків, синів.

Тому ми звертаємося до міжнародних партнерів з тим, що ми вільні люди, що Україна є незалежною, з проєвропейським вектором, і просимо допомогти нам у захисті наших європейських демократичних цінностей і в захисті своєї землі від агресора. Ми не одні, ми сильні, у нас...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Немирі Григорію Михайловичу, фракція «Батьківщина». Після цього перейдемо до голосування.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Шановні колеги! Партія «Батьківщина» є одним із співавторів цього проекту постанови і буде за нього голосувати. Але хочу всім нагадати, що за часів минулого парламенту і нинішнього подібних постанов про заяви було прийнято близько 40.

Хочу багатьох спустити на землю і звернути увагу на такий факт: на сьогодні жоден міжнародний партнер України не готовий надати свої збройні підрозділи у випадку найгіршого сценарію. Це означає, що ми маємо не лише зробити вибір, а й захистити його.

Учора Юлія Тимошенко офіційно звернулася до Президента Зеленського з пропозицією створити Уряд національної єдності. Минула доба, ми не почули жодної відповіді. Сьогодні з цієї трибуни «Батьківщина» ще раз звернулася до Президента Зеленського з пропозицією про створення Уряду національної єдності.

Пане Президенте, слово за вами (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів приготуватися до голосування.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, урядів та парламентів іноземних держав та парламентських асамблей міжнародних організацій

стосовно неприйнятності військового шантажу відносно України з боку Російської Федерації, який вона здійснює з метою недопущення реалізації європейських та євроатлантичних прагнень України» ([№ 6543](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах. Дякую, шановні колеги.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення положень стосовно вчинення нотаріальних та реєстраційних дій в процесі набуття прав на земельні ділянки» ([№ 6199](#)).

Шановні колеги, є необхідність в обговоренні цього законопроекту? Є, так? Чи, може, проголосуємо... (*Шум у залі*).

Тоді я вношу пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ще раз запитую: будемо обговорювати це питання? Будемо.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань аграрної та земельної політики Артем Сергійович Нагаєвський. Будь ласка.

НАГАЄВСЬКИЙ А.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення положень стосовно вчинення нотаріальних та реєстраційних дій в процесі набуття прав на земельні ділянки» ([№ 6199](#)), метою якого є розв'язання проблем, які виникають під час здійснення нотаріальних та реєстраційних дій стосовно переходу права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення.

Встановлена на сьогодні процедура набуття права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення є досить складною, бо передбачає проведення перевірки нотаріусом набувача такого права численним вимогам закону. У середньому така процедура займає близько одного-двох тижнів. Особливо серйозною ця проблема є для покупців невеликих земельних ділянок для садівництва та земельних ділянок для ведення особистого селянського господарства, розташованих в межах населених пунктів. Підвищені витрати, які

вимушені сплачувати сторони договорів, створюють для них суттєві незручності.

Для розв'язання цієї проблеми законопроектом пропонується встановити, що перевірка нотаріусом набувача земельної ділянки сільськогосподарського призначення не здійснюється під час набуття права власності земельної ділянки для ведення садівництва площею до 0,25 га, земельної ділянки для ведення особисто селянського господарства, розташованої в межах населених пунктів, площею до 2 га. Передбачається, що набувач таких земельних ділянок під час вчинення правочину про перехід права власності заявляє про дотримання встановлених вимог шляхом подання нотаріусу відповідної заяви.

Також законопроектом пропонується удосконалити механізм відмови від реалізації переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловлює зауваження до поданого законопроекту.

Комітет з питань аграрної та земельної політики на своєму засіданні 15 грудня 2021 року розглянув законопроект і вважає його таким, що заслуговує на підтримку, та рекомендує Верховній Раді України прийняти його за основу.

Разом з тим, комітет прийняв рішення про доцільність під час підготовки законопроекту до другого читання врахування внесених пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та суперечностей у тексті законопроекту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви і від комітету?

Прошу дати ще 2 хвилини.

Будь ласка, продовжуйте.

НАГАЄВСЬКИЙ А.С. ... інших структурних частин законопроекту або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні, з метою системного врегулювання процедури набуття права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення та узгодження цих положень з іншими законодавчими актами, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Просимо підтримати рішення комітету (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність обговорити це питання, тому прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Брагару Євгену Вадимовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

БРАГАР Є.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Прошу передати слово Миколі Сольському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Тарасович Сольський. Будь ласка.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Про що цей законопроект? Земельна реформа вже діє понад півроку. За цей час під час застосування норм, прийнятих Верховною Радою, накопичилися різні питання, які потребують корегування. Коли запустилася земельна реформа, багато прав віддано нотаріусам, і це правильно, тому що вони оформляють право власності на нерухомість, у тому числі й земельні ділянки. Але перевірка інформації, передбачена земельною реформою, є досить суттєвим шматком роботи, займає багато часу, сильно здорожчує угоди. Насамперед це стосується земельних ділянок (садівництво, ОСГ), невеликих за об'ємом, у межах села, які й раніше не обмежувалися мораторієм, наразі підпали під обмеження.

Тому, виходячи з позицій нотаріусів і сторін цих відносин, які на практиці виконують цей закон, є звернення, відображене в цьому законопроекті, про те, щоб у деякій частині спростити процедури, а, наприклад, речі, пов'язані з переважним правом, відмовою, додатковим оформленням, навпаки, підсилити регулювання, оскільки це необхідно для запобігань різного роду рейдерським спробам.

Тому прошу підтримати цей законопроект у першому читанні максимальною кількістю голосів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Кириленку Івану Григоровичу, фракція «Батьківщина».

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Івченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Вадиме Євгеновичу, вам слово.

ІВЧЕНКО В.Є. «Батьківщина». Шановні колеги, ви все вдосконалюєте ринок землі. Подивіться, будь ласка, останню прес-конференцію фермерів. Скільки фермерів беруть участь у купівлі-продажу землі? Три відсотки! Це

нечувано для європейської країни, в якій маємо формувати фермерський лад, щоб лише 3 відсотки фермерів здатні купувати землю. Колеги, з різних причин вони не можуть сьогодні викупити навіть землі постійного користування, які вони мають право викупити протягом семи років: непрацююча фінансова система, корумповані місцеві органи самоврядування.

І для кого ми це вдосконалюємо? Так ось я вам скажу, аналітична світова агенція *Land Matrix* поставила Україну поряд з Папуа – Новою Гвінеєю та Ефіопією, чітко вказала, що 30 відсотків українських чорноземів використовуються іноземними корпораціями і прибутки отримує не український фермер, не український селянин, а корпорації, які на сьогодні за рахунок української землі багатіють. Тут потрібна зовсім інша аграрна політика. Ми вже бачимо нечуване зростання цін, муку почали завозити з Туреччини, замість того, щоб використовувати український аграрний фонд і форвардні закупівлі, щоб наша хлібопекарна галузь змогла тримати ціни на хлібобулочні вироби. Ось до чого призводить непродуманий ринок землі. А ви його все вдосконалюєте.

«Батьківщина» не голосуватиме за даний законопроект, і хочемо, щоб ви дослухалися до фермерів, які кажуть, що вони сьогодні не мають змоги бути учасниками того ринку, який ви запропонували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, за хвилину 12.00. Оголошую перерву на 30 хвилин. Одночасно повідомляю, в кулуарах третього поверху Верховної Ради презентується художня виставка «Натхненні Пінзелем в Годовиці», яка триватиме до 28 січня. Всіх запрошуюю приєднатися до мистецтва (*Шум у залі*).

У мене 11.59. Шановні колеги, я перепрошую, можете подивитися – показує 11.59 (*Шум у залі*). Я вже оголосив перерву.

Прошу Апарат Верховної Ради звирити час. У президії у всіх 11.59. Вибачте.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, продовжуємо розгляд проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення положень стосовно вчинення нотаріальних та реєстраційних дій в процесі набуття прав на земельні ділянки» (№ 6199).

До слова запрошується Німченко Василь Іванович. Але, наскільки я розумію, він передає слово Шуфричу Нестору Івановичу. Так чи ні?

НІМЧЕНКО В.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Фракція «Опозиційна платформа – За життя». Прошу передати слово Нестору Івановичу Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане головуючий. Ну, нібито непогана законодавча ініціатива. Нібито. Питання: до чого тут санкції? У вас або Росія, або санкції. У нас вводять санкції проти контрабандистів, за фінансування тероризму. Ну, з контрабандистами ви вже домовилися. Вони як жили добре, так і живуть. Носили в один бік, зараз носять в інший.

Політики нікому не платитимуть. Звинувачувати порядних людей у фінансуванні тероризму, коли немає чого фінансувати. Дійсно, в січні, якщо не помиляюся, 2015 року Верховна Рада зверталася до всього світу, з тим щоб визнати так звані «ДНР» і «ЛНР» терористичними організаціями. Відповідь – нуль. Як у відомому фільмі: «А вдоль дороги мертвые с косами стоят... И тишина». Пам'ятаєте? Так ось, весь світ не визнає так звані «ДНР» і «ЛНР» терористичними організаціями, немає жодного українського рішення, яке набрало б чинності. Є заява про звернення. Все. Так, є окремі рішення судів, де окремі акти визнані актами тероризму. Вони були в Києві, це були замах на вбивство. До речі, був напад і на телеканал «112 Україна», визнаний актом тероризму. Але це акти тероризму, і притягувати до відповідальності треба їх безпосередніх замовників і виконавців. Так звані «ДНР» і «ЛНР» не є терористичними організаціями. Інакше Рада безпеки Організації Об'єднаних Націй ніколи не затверджувала б Мінські угоди, підписані саме з представниками так званих «ДНР», «ЛНР». Тому прошу вас сьогодні будувати діалог заради миру, а не ускладнювати ситуацію.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Забродському Михайлу Віталійовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

Михайла Віталійовича немає? Тоді до слова запрошується Тарас Іванович Батенко.

Прощу запросити народних депутатів до залу. Зараз будемо голосувати. Будь ласка, Тарасе Івановичу.

БАТЕНКО Т.І. Дякую, Руслане Олексійовичу. Якщо говорити по темі і без популізму, то, в принципі, все сказав один із співавторів пан Сольський. Нагадую, наша депутатська група була проти відкриття ринку землі. І ми мали б дочекатися рішення Конституційного Суду. Але попри те, ми розуміємо, що життя рухається вперед, є певні перші результати, які треба поправляти. Це стосується саме спрощення роботи нотаріусів, на яких покладений значний тягар під час реєстрації правочинів щодо земельних ділянок, зокрема звільнення нотаріусів від обов'язку проводити перевірку потенційних покупців земельних ділянок сільськогосподарського призначення і таке інше.

Тому наша депутатська група підтримуватиме даний законопроект, але лише за основу і з подальшим доопрацюванням до другого читання. Прошу зал підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тарасе Івановичу.

Железняк Ярослав Іванович. Після цього перейдемо до голосування.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Колеги, партія «Голос» точно виступала за ринок землі. Ми всіляко підтримуємо і вважаємо, що це одна із реформ, проведення якої запропоновано в цій залі депутатами дев'ятого скликання.

Хочу ще раз наголосити, норми цього законопроекту спрощують людям процедури (юридичні, нотаріальні) купівлі землі, в тому числі здешевлюють їх.

Я дуже вдячний колегам з інших політичних фракцій і груп, які, не голосувавши за ринок землі, зараз підтримують цю дерегуляцію. Насамперед ми робимо краще для наших фермерів, для людей, які хочуть або передати землю, або купити її, або зробити інші юридичні дії. Тому в першому читанні точно можемо голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярославе Івановичу.

Шановні колеги, прошу приготуватися до прийняття рішення. Це справді дуже важливий законодавчий акт. Попри свою ніби поверхову технічність, він надзвичайно важливий для наведення ладу в чинному законодавстві, зокрема в частині реєстрації нотаріусами відповідних правочинів.

Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення положень стосовно вчинення нотаріальних та реєстраційних дій в процесі набуття прав на земельні ділянки» ([№ 6199](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо повноважень вищих спеціалізованих судів з розгляду справ про адміністративні правопорушення» ([№ 5490](#)). Друге читання.

Шановні колеги, хтось наполягає на поправках? (*Шум у залі*). Ми вже почали розгляд. Давайте після розгляду, добре? Олександрю Юрїївно, я перепрошую, після цього я оголошу.

Хтось наполягає? (*Шум у залі*). Добре, я почув.

Запрошую на трибуну голову Комітету з питань правоохоронної діяльності Сергія Костянтинівича Іонушаса.

Поправка 1. Бакунець. Не наполягає.

Поправка 2. Бакунець. Не наполягає.

Поправка 3. Німченко. Не наполягає.

Поправка 4. Мамка. Не наполягає. Наполягаєте? Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Ми, по суті, тут зібралися не для того, щоб щось десь робити в ручному режимі, а все-таки в нормувати законодавство. Цей законопроект чітко граничить з Законом України «Про судоустрій і статус суддів», відповідно до частини третьої статті 17 якого судова гілка влади складається з місцевих, апеляційних, а за деякими категоріями спеціалізованих, судів, Верховного Суду. У даному законопроекті ми згадуємо районні, районні в місті, міські, міськрайонні суди. Ну, районних судів уже не існує. Давайте все-таки робити зміни системно.

Прошу врахувати мою поправку, де я вказую норму відповідно до нового Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

ІОНУШАС С.К., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Комітет поправку відхилив. Григорій Миколайович Мамка правильно зазначив щодо відповідності із Законом України «Про судоустрій і статус суддів». Однак зміни до таких законодавчих актів повинні вноситися окремими законами. Тому й не пропонується вносити будь-які зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, оскільки це потребує змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів». Перейменування судів передбачає комплексні зміни, тут вони недоцільні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Григорію Миколайовичу, ви наполягаєте на голосуванні, так?

Ставлю на голосування поправку 4 народного депутата Мамки. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Поправка 5. Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановні колеги, моя поправка стосується переліку судів, на які поширюватиметься норма цього законопроекту. Я пропоную пункт 4 статті 213 Кодексу України про адміністративні правопорушення після слів «апеляційними судами» доповнити словами «Вищим антикорупційним судом».

Команда «Батьківщини» в цілому підтримує цей законопроект. Але ми маємо говорити про те, чи відбулася взагалі суддівська реформа. Сьогодні в місцевих судах майже 2 тисячі вакансій, громадяни не мають рівного доступу до правосуддя. Утворені нові райони, а суди залишилися в старих територіально адміністративних зонах. Ось про що ми маємо говорити. Цей законопроект суцільно технічний. Його треба ухвалювати і далі працювати над реальною суддівською реформою.

Прошу поправку поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Коротко позиція комітету.

ІОНУШАС С.К. Позиція комітету – відхилити. Ця пропозиція суперечить положенням частини четвертої статті 125 Конституції України та частини третьої статті 17 Закону України «Про судоустрій і статус суддів». Наразі в системі судоустрою передбачено створення двох вищих спеціалізованих судів – Вищий антикорупційний суд та Вищий суд з питань інтелектуальної власності. Обмежувати дію статті 213 виключно ВАКСом є недоречним.

Загалом дякуємо за загальну підтримку цього законопроекту. Пропозиція комітету – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте? Не наполягаєте. Дякую, Михайле Михайловичу.

Поправка 6. Припутень. Не наполягає.

Поправка 7. Німченко. Не наполягає.

Поправка 8. Григорій Миколайович Мамка. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Ну, ми всі розуміємо, крім Кодексу про адміністративні правопорушення, є ще й Кримінальний процесуальний кодекс. От як мені як юристу, правнику зрозуміти, які суди, якщо в Кримінальному процесуальному кодексі – місцеві, а в адміністративному – районні. У нас щось міняється під кримінальні і адміністративні провадження?

На мою думку, необхідно системно підходити, і хоча б у змінах, які ми вносимо, називати речі своїми іменами: не районні суди, яких відповідно до закону не існує, а місцеві. Уже зміни відбулися, закон працює. Це знову лише з однією метою – який суд включити щодо виконання і наділення повноважень, але за старими нормами, які, по суті, просто суперечать іншим законодавчим актам. Ну, яким чином...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

ІОНУШАС С.К. Поправку відхилено з тих самих причин, оскільки потрібні комплексні зміни, які треба вносити окремо до Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Щодо цієї конкретної поправки, то місцеві загальні суди – це окружні суди, які замінюють районні, міські суди. Їх повноваження визначаються статтею 221, а не статтею 221¹ КУпАП. Тому вносити зміни до статті 221¹ є помилковим. Позиція комітету – відхилити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорію Миколайовичу, може, не будемо ставити? Будемо. Добре.

Ставлю на голосування поправку 8 народного депутата Мамки. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Поправка 9. Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановні колеги, щоб реформувати в Україні суддівську систему, слід розглядати це питання комплексно. Це реформа адвокатури, правоохоронної системи і судів. Адже ці три структури працюють спільно на кінцевий результат. Але сам суддівський корпус має отримати незалежність і діяти самоврядно.

Суддівська реформа почалася ще у 2016 році. На папері це виглядає досить позитивно, але реального втілення в життя ще немає. Вища рада правосуддя. Гляньмо, що відбувається у Вищій кваліфікаційній комісії суддів: по-новому перезавантаження, а результат, я вже згадував, – майже 2 тисячі суддівських вакансій.

Прошу цю поправку не ставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Поправка 10. Німченко. Не наполягає.

Поправка 11. Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». У поправці пропонується частину третю статті 221¹ КУпАП після слів «вищої інстанції» доповнити словами «а постановою Вищого антикорупційного суду – до апеляційної палати Вищого антикорупційного суду».

Чому так сталося, що зараз судді вищих спеціалізованих судів, на відміну від решти судів, не мають повноважень вирішувати питання про притягнення винних осіб до адмінвідповідальності за неповагу до суду, порушуючи порядок

судового засідання тощо? Тому що зміни до статті 185³ були внесені в 2017 році, коли вищезгадані суди ще не були створені.

Тому даний законопроект є суцільно технічним. Просимо його поставити на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу. Ви не наполягаєте на цій поправці? Дякую вам.

У нас залишилися поправки 12, 13 за авторства народного депутата Бакунця, на яких, я так розумію, він не наполягає.

Шановні колеги, ми завершили розгляд законопроекту № 5490. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні колеги, з вашого дозволу, я ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо повноважень вищих спеціалізованих судів з розгляду справ про адміністративні правопорушення» ([№ 5490](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Шановні колеги, від двох фракцій надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом.

До слова запрошується народний депутат України Шараськін Андрій Андрійович (*Шум у залі*).

Заява від фракцій «Слуга народу» і «Голос». Дуже слушне зауваження. Прошу на майбутнє, коли подаєте заяви, зазначати фракції і групи. Тому що коли підпис лише лідера, не завжди можна розшифрувати, від якої фракції заява. Дякую.

Будь ласка, Андрію Андрійовичу.

ШАРАСЬКІН А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дай, Боже, здоров'я! Шановні колеги, в першій частині засідання ми не мали можливості сказати про таке. Восьмий рік у нас війна, а ми не бачимо, щоб багато нагальних питань вирішувалися прямо зараз.

Я від себе особисто, своїх побратимів, ветеранів хочу сказати, що ми, ветерани, у випадку агресії точно підемо воювати. За нами не заржавіє. Але, на жаль, цивільне населення, як і в 2014 році, не знає, що йому робити. Органи

вищої влади і місцеві органи, на жаль, не можуть забезпечити ні навчання з цивільної оборони, ні доступ до інфраструктури. Тому ми маємо тут великі проблеми.

Я хотів би звернути вашу увагу на таке. Ми зареєстрували проект постанови Верховної Ради [№ 6545](#) і просимо за нього проголосувати, в якому звертаємося до органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо певного переліку заходів, які ми детально розписали.

Що ще є дуже важливим? Скоро ми розглядатимемо законопроект [№ 5708](#) про обіг зброї. Там є важливий пункт про використання цивільної вогнепальної зброї для самозахисту. Щодо цього є альтернативний проект закону [№ 5708-1](#), який ми вважаємо безальтернативним.

Головнокомандувач Збройних Сил України Валерій Залужний сьогодні підтвердив: якби станом на зараз законослухняні громадяни мали можливість мати зброю самозахисту, це стало б дуже серйозною превентивною мірою відносно агресора.

Тому прошу не відкладати консультації щодо цього в довгий ящик і все-таки позитивно визначитися стосовно надання нашим співгромадянам права на самозахист, в тому числі й зі зброєю в руках. Звісно, нам не потрібно сіяти паніку. Але ми маємо дуже відповідально ставитися до своїх співгромадян, не вважати їх такими, які не заслуговують на достовірну інформацію. Нагадаю головне правило – готуватися до найгіршого сценарію.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, переходимо до розгляду наступного питання порядку денного – проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку українського книговидавництва і книгорозповсюдження» ([№ 6287](#)). Перше читання.

Шановні колеги, я вношу пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати і проголосувати.

«За» – 213.

Рішення прийнято.

До слова запрошуюю голову Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Микиту Руслановича Потураєва. Чотири хвилини.

Микито Руслановичу, я правильно розумію, ви і від авторів і від комітету? Будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні

колеги! Спробую вкластися в менший час. Отже, стан читання, книговидавництва і книгорозповсюдження в Україні є, без перебільшення, катастрофічним і стрімко погіршується. Лише 8 відсотків українців читають книжки щодня. Значно важливішими чинниками нечитання є відсутність розвинутої культури читання, неможливість придбати книгу відповідно до своїх потреб, недоступність книгарень і сучасних бібліотек.

Ринок книги в Україні дуже невеликий як на 40-мільйонну країну. Якщо німець купує в середньому 5,5 книги на рік, поляк 2,5 книги на рік, то в Україні цей показник становить лише 0,57 відсотка книги до початку пандемії COVID-19, після чого ще більше впав. На жаль, за час пандемії ситуація стала ще гіршою: припинили свою діяльність 343 видавництва і 48 книгарень. На понад 40-мільйонну країну залишилося близько 200 книгарень. Колеги, вдумайтеся, 200 книжкових магазинів на всю країну! У 1991 році в Україні було 3600 книгарень. Зараз у співставній з Україною за населенням і територією Франції 3300 книгарень.

Заходи державної підтримки галузі (податкові пільги, публічні закупівлі, гранти тощо) мали лише обмежений ефект і не привели до сталого розвитку інфраструктури книжкового ринку. Позитивний ефект від патріотичного піднесення (з 2014 року), зважаючи на послаблення впливу Росії на українські видавництва та книготорговельні мережі, запровадження у 2017 році дозволеного порядку ввезення книг з Росії, вичерпався ще у 2018-2019 роках. Протягом останніх двох-трьох років на книжковому ринку України спостерігалася стагнація, яка з 2020 року, після запровадження карантину, змінилася падінням, що триває й досі.

З метою стимулювання розвитку українського книжкового ринку, як важливого фактора гуманітарного розвитку та національної безпеки, проектом закону № 6287 пропонується внести зміни до законів України «Про видавничу справу» та «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні», запровадивши надання державної субсидії для відшкодування кваліфікаційних витрат на найм (оренду) нерухомого майна, що використовується суб'єктом видавничої справи як спеціалізований магазин для торгівлі книгами.

Суб'єкти видавничої справи, які відповідатимуть визначеним цим законопроектом вимогам, зокрема продаватимуть книги українською мовою та/або мовами ЄС і мовами корінних народів України з використанням РРО в книгарнях, отримають гарантоване право на державну субсидію для відшкодування кваліфікаційних витрат на оренду приміщення. Сума субсидії не може перевищувати вартості оренди та не може бути більше 20 відсотків від суми доходу, отриманого з продажу книг у відповідній книгарні. Така субсидія надаватиметься щоквартально, починаючи з I кварталу 2023 року.

Також пропонується передбачити надання громадянам України натуральної допомоги у вигляді сертифіката на придбання книг на визначену законопроектом суму – 0,3 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб. Такий сертифікат надаватиметься під час отримання свідоцтва про народження та отримання громадянином України, який досяг 14 річного віку, паспорта громадянина України. Сертифікат зможе бути використаний виключно для

придбання книжкових видань державною мовою у розповсюджувача видавничої продукції, що відповідає встановленим законопроектом вимогам. Видача сертифікатів відбуватиметься з 1 січня 2023 року.

На своєму засіданні 1 грудня 2021 року Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді проект закону № 6287 прийняти за основу з урахуванням пропозицій, висловлених у висновку комітету.

Завершуючи свій виступ, хочу вам, колеги, сказати, що на прикладі витрачання на книги 1000 гривень, яку запропонував Президент Зеленський, а Верховна Рада і уряд підтримали, ми побачили, який в українців є великий попит на сучасну українську книгу. Давайте зробимо умови...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микито Руслановичу. Ви хотіли вкласти в менший час. Не вийшло, бо коли говоримо про книжку, то можна говорити вічно. Займіть, будь ласка, своє робоче місце.

Шановні колеги, є необхідність в обговоренні цього питання? Є. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Лунченку Валерію Валерійовичу, депутатська група «Довіра».

ЛУНЧЕНКО В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 71, Закарпатська область, самовисуванець). Прошу передати слово Ларисі Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні українці! Шановні колеги! Дійсно, дуже потрібний законопроект, норми якого спрямовані на підтримку книговидання. Адже книга є головним культурним продуктом. Читання книги є необхідною умовою формування дійсно зрілих людей і розвинутого суспільства.

На сьогодні в нас стан читання катастрофічний. До пандемії в середньому українець купував лише 0,5 книги, витрачав 60 гривень. Насправді український книжковий ринок давно потребує потужного поштовху для збільшення його розмірів. Дійсно, лідером серед покупок, придбаних за 1000 гривень за вакцинацію, стала книга. Потрібно сприяти книговиданню, книгорозповсюдженню. І тут вже говорилося, що буде виділено близько 80 мільйонів на компенсації книгорозповсюджувачам, магазинам, на оренду і близько 400 мільйонів на сертифікати під час отримання свідоцтва про народження та отримання дитиною у віці 14 років паспорта.

Звичайно, група «Довіра» підтримуватиме цей законопроект. Але хочу зазначити, що сьогодні процвітає контрабанда, контрафактний передрук, піратський контент. І поки це не буде подолано, думаю, законопроект, який потребує величезних витрат, не буде ефективним. Сьогодні контрафактний книжковий ринок зріс в десятки разів у порівнянні з 2013 роком. Це приблизно 8-12 мільйонів примірників, обсяг тіньового ринку становить мільярди...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ларисо Миколаївно.

До слова запрошується народний депутат України Ар'єв Володимир Ігорович, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

АР'ЄВ В.І. Прошу передати слово Володимиру В'ятровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир В'ятрович. Будь ласка,

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, нації, які не читають, не мають майбутнього. Держави, де не приділяється належна увага книгорозповсюдженню і книговидавництву, приречені бути державами третього світу.

Те, що ми сьогодні розглядаємо цей законопроект, дає велику надію, що Україну мине ця доля. Руйнівний вплив Росії, карантинні обмеження, навала контрафакту, про який вже згадували, призвели до обвального падіння тиражів книжок і масового закриття книгарень, яких у нас лишилося вдесятеро менше ніж у сусідній Польщі. Але цей законопроект, внесений спільно 64 депутатами практично з усіх фракцій і груп, дає нам шанс не просто зупинити катастрофу, а створити потужний український книжковий ринок.

Проектом передбачається, по-перше, відшкодування витрат на оренду книгарням, які продаватимуть книги українською мовою і працюватимуть прозоро, а, по-друге, надання сертифікатів на придбання книжок під час народження дитини та досягнення 14-ліття.

Той факт, що кожному третю гривню «єПідтримки» українці витрачають на книжки, наочно спростовує міф про те, що у нас буцімто немає книгочитання. Попит є. Але потрібна підтримка інфраструктури національного книжкового ринку, його захист від російської експансії.

Розрахунки свідчать, що за два роки дії цього закону число книгарень в Україні може подвоїтися, а за п'ять-сім років – зросте в п'ять разів, обсяг книжкового ринку зросте приблизно втричі, асортимент – вдвічі, по всій Україні переважатиме купівля і читання книг українською мовою.

Я щиро вірю, що підтримка української книги об'єднає нашу сесійну залу. Закликаю всіх проголосувати за цей законопроект. Я дуже втішений, що сьогодні ми приймаємо законопроект, спрямований на захист української

культури, і дуже сподіваюся, що незабаром ми розглядатимемо законопроекти, спрямовані на посилення тих, хто захищає українську культуру, – Збройні Сили України. Давайте проголосуємо за зміни до бюджету, надамо додаткові 50 мільярдів гривень на зміцнення української обороноздатності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Загородньому Юрію Івановичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Прошу передати слово моєму колезі, народному депутату України Нестору Івановичу Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Голово, за можливість висловити свого роду протест щодо законодавчої ініціативи, яка вчергове розколюватиме наше суспільство. Останні соціопитування свідчать про те, що майже половина українців говорить і читає російською мовою. І обмеження, передбачені цим законопроектом, точно не сприяють єдності в нашому суспільстві.

Але ви знаєте, думаю, скоро питання, на якій мові друкувати, відпадуть, тому що друкарні просто закриються. Зараз ціна на електроенергію становить понад 5 гривень за 1 кВт-год, а на газ – 50 гривень за кубометр. Друкарні просто закриватимуться.

І що відбувається в цю хвилину, поки ми тут з вами засідаємо? З 11.00 до 18.00 Білорусь знову надає нам аварійну допомогу обсягом 150 МВт-год. Це те, що ви, «слуги», вже напанували. Знову нашої електростанції власної потужності не вистачає для забезпечення нашої енергетичної системи. І хто нам допомагає? Отой Лукашенко, якого влада не визнає, але який сказав, що допоможе українцям.

Тому, шановні колеги, я хочу виправити чергову вашу помилку і на білоруській мові сказати: «Бацька Лукашэнка, сапраўдны прэзідэнт, дзякуй за дапамогу!» (*У залі кричать: «Ганьба!»*). Давайте подякуємо нашим білоруським сусідам за допомогу. Дя-ку-ю (*У залі кричать: «Ганьба!»*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, я з глибокою повагою до вас ставлюся, але дуже прошу вас і всіх доповідачів виступати по суті законопроекту. Думаю, це буде цікавіше всім присутнім у цьому залі. А з бацькай, думаю, там розберуться.

Слово надається народному депутату України Чайківському Івану Адамовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

Констанкевич Ірина Мирославівна. Будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Група «Партія «За майбутнє», звичайно, підтримує даний законопроект, ми є навіть співавторами даної законодавчої ініціативи. Вважаємо, законопроект не лише виправляє критичну ситуацію, про яку вже було сказано, – криза читання, гуманітарна криза, проблеми із книгодрукуванням, а й ще спрямований на те, щоб змоделювати наше майбутнє.

Про що йдеться? Йдеться про те, що брак книг, на жаль, призводить до інтелектуальної та естетичної кризи. Якщо Україна як держава хоче мати майбутнє, нам потрібно виховувати дітей, які читають. Лише ті, хто вміє читати, генерувати знання, матимуть майбутнє. Тому це питання не лише захисту книгарень української книги, це питання захисту України. І правильно колега наголошував, нам потрібно захищати Україну не лише зброєю, а й інтелектом.

Ми підтримуємо даний законопроект. Просимо, щоб усі проголосували в першому читанні «за». А тим колегам, які кажуть про розкол України, раджу прочитати памфлети Миколи Хвильового, зокрема ті, де сказано, що нам треба бути геть від Москви і від російського культурника (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, хто ще бажає виступити?

Іван Іванович Крулько, бачу, Совсун Інна Романівна.

Ще хтось виступатиме? Якщо більше ніхто не бажає виступити, після цього перейдемо до прийняття рішення.

Будь ласка, Іване Івановичу.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Серед співавторів цього законопроекту є представники фракції «Батьківщина» – Олена Кондратюк, Олександр Абдулін, а також я. Вважаю, що саме такі законопроекти об'єднують сесійний зал, демонструють, хто насправді не на словах, а на ділі підтримує розвиток української мови.

Метою законопроекту є надання державної субсидії для видавників, які мають спеціалізовані магазини, книгарні, щоб вони могли отримати допомогу від держави і додаткові можливості для торгівлі книгами, які видаються українською мовою.

Крім того, цей законопроект дає можливість українцям отримати спеціальну допомогу, яку вони зможуть витратити виключно на купівлю книг. Такі законопроекти збільшують можливість для видавників, збільшують кількість людей, які читатимуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Івановичу.
Совсун Інна Романівна, фракція «Голос». Будь ласка.

СОВСУН І.Р. Фракція «Голос». Шановні колеги, я, звичайно, дуже втішена чути єдність залу довкола цього законопроекту. Адже ми дуже добре розуміємо, що саме спільно прочитані книжки роблять нас єдиною, об'єднаною, успішною, креативною нацією. Книжки допомагають нам осмислювати, пережити спільний досвід, допомагають подолати паніку і тривогу, допомагають подолати ворога, в тому числі того, який найбільше зараз загрожує Україні, – Володимира Путіна.

Нам потрібно максимально підтримувати українське книговидання не лише тут, у залі парламенту. Я хочу зараз звернутися до уряду з тим, аби він, зрештою, прийняв стратегію читання, давно розроблену, але рік вона не може бути погодженою в різних міністерствах та відомствах. Тому що, аби сформувати читацькі навички, аби українці читали, нам треба не лише приймати закони, а має бути ще й злагоджена робота уряду. І я ще раз закликаю прийняти стратегію читання, аби доповнити ті всі ініціативи, які зараз прийматиме парламент.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження» ([№ 6287](#)) за основу з урахування запропонованих уточнень під час підготовки до другого читання згідно з частиною першою статті 116 Регламенту.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.
«За» – 277.

Рішення прийнято.

Колеги, є необхідність у скороченні строків? Є.

Тоді, з вашого дозволу, ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження» ([№ 6287](#)) відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу голосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо вдосконалення електронної форми документообігу у Верховній Раді України» ([№ 6528](#)).

Шановні колеги, цей законопроект потребує декількох голосувань. Тому одразу прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 6528 до порядку денного. Прошу голосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

Вношу пропозицію про визначення законопроекту № 6528 невідкладним та скорочення строків подачі альтернативних законопроектів до дня проведення пленарного засідання – 25 січня 2022 року.

Шановні колеги, прошу підтримати це нагальне для Верховної Ради питання. Прошу голосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про застосування процедури *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення стосовно законопроекту № 6528 на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

І ще одне процедурне голосування.

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати дану пропозицію.

«За» – 225.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є необхідність в обговоренні питання? Є необхідність обговорити. Добре.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для доповіді запрошується народний депутат України Голова Верховної Ради України Руслан Олексійович Стефанчук. Будь ласка.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги! Вашій увазі пропонується надзвичайно простий проект Закону «Про внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо вдосконалення електронної форми документообігу» (№ 6528). Як відомо, Верховна Рада України дев'ятого скликання тривалий час готувалася до використання єдиної автоматизованої системи

документообігу у Верховній Раді як єдиного засобу опрацювання всіх документів, що створюються в парламенті, дотепер здійснювалася дослідна експлуатація зазначеної автоматизованої системи, виходячи з вимог Регламенту.

Водночас я прошу звернути увагу на дві речі. Перше. Створено робочу групу з підготовки комплексних законодавчих пропозицій щодо внесення змін до законів України у сфері парламентського права, яка опікується системними змінами до Регламенту. І друге. Ми мали зустріч з нашими силовиками і попередньо дійшли згоди, що на цей період, про який ми говоримо, залишати електронну форму як єдину форму провадження діяльності Верховної Ради ще поки передчасно.

Тому пропозиція надзвичайно проста: відтермінувати на один рік введення електронної форми як єдиної форми, щоб ще цього року в нас була можливість працювати так, як ми працювали: паралельно використовувати електронну та паперову форми документообігу.

Шановні колеги! Кожний законопроект спрямований на створення умов для повноцінного ведення промислової експлуатації єдиної автоматизованої системи роботи з документами. Тому, з огляду на вищезазначене, прошу вас, шановні депутати, підтримати цей законопроект. До речі, він внесений усією президією Верховної Ради України. Прошу зважити на це і підтримати нас у тому, щоб мати відповідні запобіжники від будь-яких речей, пов'язаних із діяльністю Верховної Ради України.

Дякую, шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Руслане Олексійовичу.

Для співдоповіді від комітету запрошується голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергій Віталійович Кальченко. Будь ласка.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради щодо вдосконалення електронної форми документообігу» (№ 6528), внесений народними депутатами Стефанчуком, Корнієнком, Кондратюк, в якому запропоновано в пункті 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» закону слова «сьомої сесії» замінити словами «дев'ятої сесії».

Регламентний комітет підкреслив, що, виходячи із практики застосування новел Регламенту щодо впровадження електронної форми документообігу, відтермінування повного переходу до такої форми документообігу є доцільним.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради у своєму висновку щодо законопроекту № 6528 відзначає, що не має заперечень щодо його прийняття, оскільки приписи цього проекту мають суто технічний характер і не викликають зауважень щодо його змісту.

За підсумками розгляду законопроекту № 6528 комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді відповідно до частини четвертої статті 102, пункту 1 частини першої, частини другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України за результатами розгляду законопроекту в першому читанні прийняти його за основу та в цілому.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Шановні колеги, оскільки ми говорили, що є необхідність в обговоренні, прошу представників фракцій і груп записатися на виступи у форматі: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Бондарю Віктору Васильовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

Тарас Іванович Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І. Колеги, пригадуєте, як на зорі цього скликання парламенту ми взяли за прапор слово «діджиталізація». Створили собі проблему на рівному місці, тепер щороку героїчно її долаємо. Такий невеликий Гордіїв вузол. Приймаючи прогресивне рішення про переведення роботи нашого парламенту в електронний формат, ми не врахували те, що частину документації з природних причин не можна невідкладно перевести стовідсотково на цифру. Виникає ризик втрати чутливої інформації, персональної, з якою працюють управління кадрів, бухгалтерія. Ніхто про це не думав, тому що ми всі захопилися словом «діджиталізація». Тому під час прийняття відповідного рішення не було почуто раціональних пропозицій, в тому числі депутатської групи «Партія «За майбутнє», і перебачити можливість паралельного існування паперової та електронної документації у низці сфер діловодства Верховної Ради України. Завдяки такому рішення ми щороку збираємося і змушені відтермінувати повну діджиталізацію. Вчоргове ми цим займаємося сьогодні.

Тому ми вкотре закликаємо український парламент в непростий для України час наступного разу, під час прийняття рішення про залишення паралельного існування двох форм документообігу, дати можливість перейти до повної цифровізації нашої роботи. Давайте не баламутити самих себе, облишимо цю дурну справу і будемо спокійно працювати в паралельному обігу: і в паперовому, і в цифрі. Не робімо проблем на рівному місці.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тарасе Івановичу.

Слово надається народному депутату України Швачку Антону Олексійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ШВАЧКО А.О. Прошу передати слово Фролову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фролов Павло Валерійович. Будь ласка.

ФРОЛОВ П.В. Шановні колеги, майже два роки в парламенті працює електронний документообіг. Завдяки вчасному переведенню роботи парламенту у цифровий формат ми зустріли світову пандемію COVID-19 у всеозброєнні і змогли зберегти працездатність заради прийняття важливих законів.

На сьогодні у Верховній Раді вже понад 90 відсотків процесів відбувається в електронному форматі. Ви знаєте, що канцелярія вже не приймає паперові звернення, листи, поправки. Вони мають бути подані в якості відсканованих електронних копій.

Апарат Верховної Ради отримав від Держспецзв'язку атестат відповідності про те, що комплексна система захисту інформації єдиної автоматизованої системи документообігу в парламенті забезпечує належний рівень захисту.

Вже за тиждень, з 1 лютого, має розпочатися використання електронної форми документів в якості єдиного засобу документообігу. Натомість нині ми маємо складну ситуацію, в тому числі й на зовнішніх кордонах України, що вимагає від нас бути у всеозброєнні і мати гарантовану дієздатність парламенту на випадок будь-якого розвитку подій.

До того ж зараз робота Верховної Ради відбувається в особливих умовах, спричинених поширенням коронавірусної хвороби, які суттєво відрізняються від звичайної роботи законодавчого органу. За такої ситуації законопроектом № 6528 пропонується продовжити на рік можливість проходження дуже обмеженої кількості документів у паперовій формі, які, нагадую, наразі становлять лише кілька відсотків. За умови стабілізації ситуації ми одразу зможемо з радістю запропонувати законодавчу ініціативу щодо переведення парламенту повністю у цифровий формат. Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Бурмічу Анатолію Петровичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Дякую. Прошу передати слово Нестору Івановичу Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане Голово. Ну, що називається, додіджиталізувалися. Рік тому ми перенесли на рік вступ в дію цього закону.

Проплачені курси відбулися, планшети всім видали. Оголосіть список тих, кому не зайшло. Хто з цим не впорався? Чому це ми переносимо ще на рік?

Безумовно, це найважливіше питання, яке зараз треба розглядати. Це питання номер один. П'ять або чотири з половиною тижні відпочивали, приперлися сюди, і це треба розглядати!

Шановні колеги, я наполягаю, щоб ми почали розглядати законопроекти, передбачені Мінськими угодами. До речі, я не можу не згадати 2015 рік. Саме з цієї трибуни виступав на той час Віце-президент Сполучених Штатів Америки Джо Байден, який звертався до народних депутатів України з проханням проголосувати закони, передбачені Мінськими угодами. І я хочу сказати: *«Thank you, mister President, for your position, which you declared in 2015 from here, from this place...»*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, виступайте, будь ласка, державною мовою. Не всі розуміють англійську.

ШУФРИЧ Н.І. Пане Руслане, ви проти американців? Ви проти того, щоб я дякував американському Президенту на його рідній мові? Пане Голово, зал підтримує (*Шум у залі*). Я розумію, що це не бацька. Тобто коли я говорив білоруською мовою, тут підірвалося півзалу, а коли дякую на англійській мові, язика кудись ділися (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, я дуже дякую. Ви вкотре демонструєте, наскільки є поліглотом. Для зали ви великий приклад. Ваша англійська вражає. Дякую, Несторе Івановичу. Це блискуче.

Шановні колеги, дуже приємно, коли народні депутати демонструють таке блискуче володіння іноземними мовами. Але давайте в нашому парламенті будемо говорити українською мовою. Думаю, це ближче кожному із нас. Нехай і світ долучається до вивчення нашої, української, мови. Дуже дякую, шановні колеги.

До слова запрошую... Я так розумію, замість народного депутата Макарова виступатиме Ярослав Іванович Железняк, фракція «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, за що ми голосуємо? Два роки тому парламент прийняв правильне рішення перейти до електронної форми документообігу, за що ми всі, більшість, проголосували. І вже втретє ми переносимо це впровадження з різних причин: то не встигли, то не те закупили, то, як зараз кажуть, питання безпеки.

Я добре пам'ятаю осінь 2021 року. Пане Корнієнко, ви ж тут розповідали нам про діджиталізацію, смарт-парламент. Ми будемо й далі це слухати чи реформи закінчилися на тому, що телеканал «Рада» передали в Офіс Президента?

Шановні колеги, я особисто вважаю, що цей законопроект має бути відхилений, голосувати за нього не треба. Але з великою повагою до Апарату Верховної Ради України, який, я впевнений, не винен у тому, що деякі реформатори не почали свої обіцяні реформи, а лише зайняли посади, ми маємо дати якийсь час для впровадження електронного документообігу. Сподіваюся, останній.

Маючи розмову з Головою парламенту, розумію ризики, які, на жаль, стоять перед українським парламентом, як і перед всією Україною, щодо роботи під час військової агресії. Саме тому партія «Голос» не блокуватиме прийняття цього законопроекту ані за основу, ані в цілому, але голосувати за це точно не вважає за потрібне.

Маючи ще 30 секунд часу, хочу сказати, шановні колеги, давайте нарешті, якщо ми щось обіцяємо з цієї великої трибуни, потім втілювати. Тому що, на жаль, поки що від реформи парламенту ми бачимо лише зміну кулуарів, що дуже часто потім заважає і журналістам, і народним депутатам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, хто ще бажає виступити?

Народний депутат України Арешонков Володимир Юрійович. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Депутатська група «Довіра» голосуватиме, підтримає відтермінування на якийсь певний період запровадження виключно електронної форми. Але я, як і частина моїх колег, хочу звернути увагу на те, що коли ми запроваджуємо якісь новації, потрібно все продумувати до кінця. Не потрібно поспіхом приймати рішення, показувати, що ми дуже сучасні, круті, можливо, попереду навіть інших парламентів. Треба все ретельно підготувати, щоб після цього в нас не було ніяких збоїв.

Проте, враховуючи ситуацію, безперечно, цей законопроект потрібно приймати. Депутатська група «Довіра» голосуватиме за нього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Юрійовичу.

Шановні колеги, зараз я ще надам слово Князевичу Руслану Петровичу, і після цього ми будемо голосувати. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Будь ласка, Руслане Петровичу, вам слово.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дуже дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, на мій погляд, це великий сором для парламенту, коли щороку вся президія змушена подавати відповідний законопроект, Голова

Верховної Ради змушений виходити на трибуну і пояснювати, чому ще на рік треба ту ініціативу, яка не ними вносилася, відтермінувати як таку, яка є непродуманою і недолугою. Тоді, коли вона приймалася, я попереджав, що ні за які півроку це зробити неможливо. Це можливо лише тоді, коли Україна буде в повній інформаційній безпеці. Можливо, ніколи. І останні кібератаки доказали нашу правоту.

Ви тут не показуйте сертифікати про безпеку, тому що їх мали всі ті органи, які впали в один день. Це немає жодного значення для тих, хто має наміри і далі продовжувати кібератаки на Україну.

Пане Голово, ви говорили про робочу групу. Ця робоча група, на жаль, думає не про те, як вдосконалити Регламент, а про те, як ще обмежити нашу опозицію в правах у сесійному залі. Якщо вона справді про це думає, тоді давайте сідати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми обговорили цей законопроект. Хочу нагадати, що є пропозиція прийняти його за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Я так розумію, ця пропозиція сприймається, але ставитиму почергово.

Шановні колеги, прошу приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо вдосконалення електронної форми документообігу у Верховній Раді України» ([№ 6528](#)) за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо вдосконалення електронної форми документообігу у Верховній Раді України» ([№ 6528](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Дякую, колеги.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових та експрес-відправленнях» ([№ 4278](#)). Друге читання.

На трибуну для розгляду поправок до даного законопроекту запрошується голова підкомітету Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Сова Олександр Георгійович. Будь ласка.

Шановні колеги, є ті, хто наполягатимуть на розгляді своїх поправок? (*Шум у залі*). Ви на всіх наполягатимете? На одній? На двох? Це ваші поправки? Чи ви наполягаєте на підтвердженні? На підтвердження ми в кінці поставимо.

Ви також наполягаєте на підтвердженні чи на своїх? Який номер поправки? Поправки 15 і 41? Секундочку, я їх знайду.

Поправка 15. Народний депутат Чорний. Будь ласка.

ЧОРНИЙ В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). «Опозиційна платформа – За життя». Шановні колеги! З приводу поправки. Я вважаю, надзвичайно важливо у цей скрутний для багатьох час зменшити податкове навантаження на людей та дати їм змогу купувати товари за кордоном, не переплачуючи. Суть моєї поправки саме в цьому.

Підвищення мінімальної вартості товару, на яку не розповсюджуються митні платежі, сприятиме підвищенню доступності іноземних споживчих товарів для широких верств населення країни і таким чином підвищуватиме реальну купівельну спроможність населення України в цілому.

Тому я пропоную підвищити базу оподаткування, яка є частиною їх митної вартості або частиною сумарної фактурної вартості, що перевищує еквівалент 200 євро, з урахуванням мита, що підлягає сплаті. Якщо простіше, сьогодні людина сплачує мито, якщо вартість товару, замовленого за кордоном, перевищує суму 100 євро, а я пропоную – 200 євро.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, позиція комітету.

СОВА О.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Запропоновані зміни в частині підвищення граничної межі неоподаткованої вартості не підтримуються Міністерством фінансів через значні втрати бюджету. Поправку комітет відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ви почули позицію автора поправки і комітету. З вашого дозволу, ставлю на голосування поправку 15 народного депутата Чорного. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатись та голосувати.

«За» – 116.

Рішення не прийнято.

І поправка 41. Народний депутат Чорний. Будь ласка.

ЧОРНИЙ В.І. Шановні колеги, я ще раз хочу звернути увагу на суть цього законопроекту і поправок до нього. Справа в тому, що сьогодні українці мають змогу замовляти товари з-за кордону через сайти *AliExpress*, *Play Market*, щоб зменшити навантаження на сімейний бюджет. Хочу нагадати, що ще декілька років тому ця сума становила 300 євро. Тобто, якщо людина замовляла товар на суму вартістю понад 300 євро, вона сплачувала додатковий податок. Сьогодні пропонується 150 євро, я ж запропонував 200 євро, щоб людина могла купити за кордоном хоча б бюджетний смартфон і при цьому не переплачувати. Прошу проголосувати за мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, позиція комітету.

СОВА О.Г. З тієї ж причини комітет відхилив і цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 41 народного депутата Чорного. Комітет її відхилив, аргументи ви почули. Прошу визначатись та голосувати.

«За» – 93.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, хтось ще наполягає на своїх поправках? Ні. Дякую.

Запрошую до слова Ярослава Івановича Железняка. Він хоче виступити щодо поправки 7. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги! Я не наполягатиму на підтвердженні поправок 7, 8. Вони враховані частково. Просто хочу пояснити ситуацію. Цей законопроект справді дуже позитивний. Усі, хто замовляє через інтернет якісь товари з-за кордону, отримують зиск від цього законопроекту. Тому що, по-перше, збільшуємо ліміт до 150 євро, по-друге, значно спрощуємо отримання цих відправлень. І за це дякую комітету, колегам, які працювали над цим законопроектом.

Хочу пояснити, чому цей законопроект так довго затягувався. У ньому є, була, чудова поправка 56 одного відомого представника коаліції, не буду його згадувати, яка стосувалася зменшення податків на тютюн. Дякую членам

комітету, які потім переглянули це рішення. Я дуже хотів би, щоб ми більше не поверталися до практики, коли відверто лобістські поправки відверто заходять в позитивні законопроекти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви не наполягаєте на підтвердженні... Я зрозумів.

Шановні колеги, ми розглянули поправки до цього законопроекту. Прошу народних депутатів приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових та експрес-відправленнях» ([№ 4278](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги.

Наступна законодавча ініціатива – проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо оподаткування митними платежами товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових відправленнях, міжнародних експрес-відправленнях, та порядку їх декларування» ([№ 4279](#)). Друге читання.

Доповідач вже на трибуні.

Шановні колеги, хто наполягатиме на поправках? Спочатку на своїх. Ніхто.

У мене є звернення народного депутата Мар'яна Заблоцького, який наполягає на підтвердженні поправки 35. Я правильно розумію?

Народний депутат Мар'ян Заблоцький. Будь ласка.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, незважаючи на позитивність законопроекту, є поправка, яка нівелює весь його позитивний ефект для людей. Нею де-факто забороняються поштомати та суттєво ускладнюються закупівлі онлайн. У поправці йдеться про те, що посилки можна передавати з рук в руки і лише за умови, що той, хто доставляє, має зняти копію паспорта і коду отримувача. Такого немає в жодній країні. Причому це стосується посилок будь-якої вартості, навіть за 1 євро.

Цій поправці досить багато років, вона сильно підтримується тими, хто продає товари вроздріб. Їм дуже не подобається, що українці, а особливо

українки, замовляють більше товарів онлайн. Укрпошта та Нова пошта категорично проти цього. Вони, на жаль, будуть змушені демонтувати всі поштомати для отримання міжнародних відправлень, що досить негативно буде сприйнято нашими громадянами.

На засіданні комітету ми цю поправку виокремили, зважаючи на її контраверсійність. Прошу її відхилити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, йдеться про поправку 35. Я надаю слово доповідачу, представнику комітету, для обґрунтування поправки. Потім приймемо рішення. Будь ласка.

СОВА О.Г. Я погоджуюся з колегою, що поправка 35 викликала бурхливе обговорення в комітеті, однозначного рішення щодо неї не було. Нехай зал визначається. Комітет її підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це поправка 35.

Шановні колеги, ставлю на підтвердження поправку 35 за авторства народного депутата Гетманцева. Комітет її врахував. Але народний депутат Заблоцький наполягає поставити цю поправку на підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 161.

Рішення не прийнято.

Народний депутат Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, у зв'язку з тим, що ми не підтримали врахування поправки 35, але, щоб законопроект був прийнятий і виконав ті цілі, які ми ставили, необхідно поставити на голосування поправку 36 і підтримати її. Текст той самий, але без врахування проведення ідентифікації отримувачем посилок. Це дуже важлива поправка. Якщо ми її зараз не підтримаємо, закон не матиме сенсу. Там немає ідентифікації. Підтримайте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ситуація зрозуміла. Поправку 35 щойно було провалено. Народний депутат Гетманцев просить поставити на голосування свою поправку 36 для врахування, яка є ідентичною, але без тих питань, які викликали суперечності в залі. Так?

Шановні колеги, поправка 36 народного депутата Гетманцева (*Шум у залі*). Поправка 36.

Колеги, будь ласка, не розходьтесь. Зараз будемо голосувати.

Шановні колеги, поправка 36 народного депутата Гетманцева. Думаю, заперечень немає. Інакше, я так розумію, закон втратить сенс.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 36 народного депутата Гетманцева для її врахування. Прошу голосувати.

«За» – 225.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, це те, про що ми завжди говоримо: під час робочого часу бажано знаходитися на робочих місцях і приймати ті закони, які є (*Шум у залі*).

Колеги, є така пропозиція. Зараз я поставлю на голосування пропозицію, висловлену комітетом. Якщо вона не буде підтримана, відправимо законопроект на повторне друге читання і комітет вже прийме ту поправку, яка має бути. Щоб ми тут, у залі, не гралися і не виконували роботу комітету. Домовилися?

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо оподаткування митними платежами товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових відправленнях, міжнародних експрес-відправленнях, та порядку їх декларування» ([№ 4279](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за підробку документів, що стосуються проведення профілактичних щеплень» ([№ 6084](#)). Також друге читання.

На трибуну запрошується голова Комітету з питань правоохоронної діяльності Іонушас Сергій Костянтинович. Будь ласка.

Шановні колеги, хтось наполягає... Будемо розглядати по поправках, я правильно розумію?

Поправка 2. Народний депутат Мамка. Будь ласка (*Шум у залі*).

Поправку 1 враховано частково.

Григорію Миколайовичу, я перепрошую.

Поправку 1 народного депутата Бакумова враховано частково. Але в мене є лист від народного депутата Бакумова, який замість розгляду своїх п'яти поправок просить дати йому 3 хвилини на виступ. Потім – ще 3 хвилини замість розгляду наступних своїх поправок. Я правильно розумію, Олександр Сергійовичу?

Народний депутат Бакумов Олександр Сергійович. Будь ласка, 3 хвилини.

БАКУМОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань правохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Я рідко до вас звертаюся з приводу поправок. Наразі я хочу довести до вас істину в цьому питанні. Даний законопроект запропонований Міністерством охорони здоров'я. Я є прихильником того, що такі законопроекти мають готувати професіонали – Мін'юст, Офіс Генпрокурора чи Нацполіція, яка їх потім використовує. Ідеться про Кримінальний кодекс. Ми додаємо окремий склад злочину з підробки ковідних сертифікатів та їх використання.

Станом на 2021 рік в нас було зареєстровано понад 2 тисячі кримінальних проваджень, які в основному розслідуються Національною поліцією. На сьогодні Кримінальний кодекс України повністю справляється з тими викликами, які є в суспільстві. Є стаття 358 «Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів» – по ній кваліфіковано 1604 факти або понад 90 відсотків правопорушень станом на 2021 рік; стаття 190 «Шахрайство»; стаття 362 «Несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї»; стаття 361 «Несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку». Я хочу сказати, що на сьогодні кримінальне законодавство повністю справляється з викликами. Немає потреби в тому, щоб ухвалювати ці зміни до Кримінального кодексу.

Далі. Верховний Суд зазначає, що законопроект доцільно відхилити, оскільки запропоновані зміни носять казуїстичний характер та переобтяжують Кримінальний кодекс.

Міністерство внутрішніх справ не підтримує вказаного законопроекту. У своєму висновку зазначає, що тема є актуальною, однак зазначеного проекту закону не підтримує.

Національна поліція висловлює ряд зауважень до законопроекту.

Шановні колеги з антикорупційного комітету, увага (!): Національне агентство з питань запобігання корупції зазначає, що встановлені положення, які пропонуються проектом закону, є необґрунтованими та позбавленими легітимної мети, створюють підґрунтя для зловживань, що дає змогу констатувати наявність у законопроекті корупціогенних фактів. Крім цього, проект закону не відповідає принципу юридичної визначеності, який є складовою принципу верховенства права, та спрямований на утворення корупціогенних норм.

Грунтуючись на зазначеному, НАЗК висловлює категоричну неприйнятність ухвалення цього законопроекту.

Я як член профільного комітету не маю жодного позитивного висновку щодо цього законопроекту. Я вас всіх закликаю підійти до цього питання відповідально і не підтримувати даного законопроекту.

У своєму наступному виступі, мені ще дадуть 3 хвилини, я скажу пару тез щодо обґрунтування вказаної позиції.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу. Ми домовилися, що ви не наполягаєте на голосуванні, так? Дякую.

Поправка 2. Мамка Григорій Миколайович. Будь ласка.

МАМКА Г.М. Прошу дати мені 4 хвилини замість розгляду моїх поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Григорію Миколайовичу, 4 хвилини.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати! Це є прямим прикладом того, що краще нічого не робити і залишити так, як є. Правильно попередній промовець сказав, і я на те звертаю увагу. Почнемо з назви статті, якою пропонують доповнити ККУ. Вона говорить сама про себе: про підробку, використання, збут COVID-сертифікатів. Що я маю на увазі? Яка є різниця на даний час? За підробку передбачається відповідальність статтями 358, 366 ККУ, відповідно до яких Національна поліція вносить відомості до ЄРДР, розслідує і, зверніть увагу, скеровує справи до суду. Тобто між запропонованою статтею і тими, що є, немає ніякої різниці. Між цим електронним документом та іншими документами, передбаченими іншими статтями, різниці немає.

Я намагався навіть у цьому законопроекті зробити для держави набагато кращий механізм. Цю процедуру під час карантину або надзвичайного стану визнати як підробка особливо важливих документів. Ще й міжнародні партнери кажуть, що є багато підроблених COVID-сертифікатів. Ми знали б, що є особливо важливі документи, що під час інфекційних хвороб, інфекційних щеплень існує процедура, яка визначається Кабінетом Міністрів, який приймає рішення, і є відповідальність за цією статтею.

Але, на жаль, ні комітет, ні офіси, ніхто не почув моєї ініціативи, щоб вирівняти ситуацію і зробити для Кримінального кодексу, для законодавства кращий новий механізм, який держава могла б використовувати.

Ключовим моментом є внесення відомостей до інформаційної медичної бази, яка на даний час діє, через яку COVID-сертифікати з'являються в гарантованій, забезпеченій безпекою, «Дії». А ви розумієте, що в базу заноситься інформація, яка зовсім не класифікується як відомості? Якщо такі відомості не передбачені законом і базою, є неспівпадіння, тоді закон не працюватиме.

Необхідно звернути увагу на статтю 362 ККУ, відповідно до якої на даний час були затримані особи і пред'явлені їм підозри. Це є, всі правоохоронні органи працюють. Ну, невже політика повинна керувати законом? Хтось проснувся, йому придумалося внести зміни, по-дебільному їх прописати, які мають повністю ідентичні та об'єктивні сторони, відповідальність за які вже існує, і просто

назвати своїм іменем, потім отримати корупційну складову: як хочеш, так і кваліфікуй, бо COVID-сертифікати – це лише перший етап. Завтра хтось у Кабінеті Міністрів придумав обов'язковість щеплень від грипу, за що будемо отримувати сертифікати, то підпадатиме це під відповідальність за цією статтею? Ніхто не розуміє. Тоді необхідно додаткові зміни.

У своїх поправках я пропонував надати повноваження Кабінету Міністрів в уніфікованій статті, якою доповнився б розділ не щодо психотропних речовин... Ну, ви уявляєте, відповідальність за підробку сертифіката віднести до розділу кримінальних правопорушень у сфері обігу психотропних речовин. Такого не буває. Я розумію, що з цією Радою можна все. Але не на часі робити такі революційні і нікчемні дії, які передбачатимуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорію Миколайовичу.

Поправка 4. Демченко. Не наполягає.

Мамка зняв свої поправки.

Поправка 11. Крулько. Не наполягає.

Поправка 13. Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги, ми могли б сформувати порядок денний якіснішими законопроектами. Ви іноді чуйте своїх колег. Щойно депутат Бакумов чітко сказав, що є стаття 358 ККУ. На сьогодні понад 2 тисячі справ, від початку карантину – 505 тисяч, 19 людей було затримано безпосередньо під час перетину кордону на новорічні свята. У нас є все законодавство, щоб карати відповідні категорії людей, які підробляють паспорти вакцинації, відповідно до Кримінального кодексу.

Сьогодні, колеги, перед суспільством стоять виклики і є загрози щодо ковідних питань, ФОПи стоять біля стін парламенту, які взагалі на межі виживання. Ось такі питання потрібно ставити до порядку денного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні своєї поправки? Ні. Дякую, Вадиме Євгеновичу.

Поправка 15. Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановні колеги, я в продовження виступів. Страшно, коли зміни до Кримінального кодексу вносять не юристи, а, вибачте, профани з Міністерства охорони здоров'я, які вже поборолі COVID-19, провели реформу, закрили ті лікарні, які мають працювати, і тепер вирішили вносити зміни до Кримінального кодексу.

Насправді є стаття щодо підробки документів. Уже називали статистику: 2100 кримінальних проваджень за минулий рік, більшість із яких – накладання штрафів. Але є й притягнення до відповідальності шляхом реальних заходів покарання, правда, з відстрочкою. Що ще потрібно? Хто від Кабінету Міністрів представляє цей законопроект?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

Михайле Михайловичу, ви наполягаєте на голосуванні поправки? Не наполягаєте. Тоді не треба позиції комітету.

Поправка 17. Радущий. Наполягаєте? Не наполягає.

Бакумов. Окремо.

Поправка 19. Крулько. Наполягаєте? Будь ласка, Іване Івановичу.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Я солідарний з моїми колегами по фракції «Батьківщина», які абсолютно справедливо вважають, що замість посилення кримінальної відповідальності, потрібно проводити роботу серед українців щодо донесення їм правдивої інформації про потребу щеплення, необхідність використовувати засоби особистого захисту, про те, що кожна людина, яка потребує допомоги, може отримати адекватну медичну допомогу в лікарнях. Ми маємо давати додаткові кошти, щоб працював спеціальний фонд бюджету для подолання COVID-19, який ініціювала свого часу «Батьківщина», але який в цьому році не створений. Ось такі речі потрібно робити для ефективної боротьби і протидії COVID-19, ми за це голосуватимемо. А за подібні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Івановичу. Ви не наполягаєте, так? Дякую.

Поправка 21. Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». В продовження виступу. У кожній проблемі в державі є прізвище, ім'я, по батькові. І дуже важливо, щоб Прем'єр-міністр України, бо саме Кабінет Міністрів є ініціатором цього законопроекту, провів хоча б одну нараду з приводу того, хто готує такі законопроекти? Який профан написав у пояснювальній записці, що в чинній редакції Кримінального кодексу України відсутня кримінальна відповідальність за підроблення документів стосовно проведення вакцинації? Мабуть, ще не всі профани поїхали на самокатах з цього уряду.

Шановні колеги, неприпустимо, коли біля стін Верховної Ради стоять десятки тисяч ФОПів і вимагають включення до порядку денного законопроектів, щоб працювати і платити податки, ви включаєте законопроект, де є правовий нігілізм і хамство.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Михайловичу, не наполягаєте, так? Дякую.

Поправка 25. Шахов. Не наполягає. Наполягаєте?

Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Ми розглядаємо надзвичайно важливий законопроект, адже підроблення документів – це умисний суспільно небезпечний злочин. Щоб уникнути випадків поголовної

кримінальної відповідальності, держава має забезпечити більше інформації про вакцинацію, її безпечність і необхідність та про наявну кримінальну відповідальність за підробку сертифікатів. Допоки не буде проведено необхідної роз'яснювальної роботи, такі явища існуватимуть. І вже після цього необхідно вводити відповідну кримінальну відповідальність за умисне підроблення.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви не наполягаєте на голосуванні поправки? Дякую.

Поправка 27. Цимбалюк. Наполягаєте? Будь ласка, Михайле Михайловичу.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую, пане Голово. «Батьківщина». Шановні колеги! Мене дивує, як комітет, до складу якого входять здебільшого правники, декого із них я знаю особисто і поважаю як юристів, міг пропустити таку юридичну нісенітницю. Більше того, гляньте, що пропонується цим законопроектом: посилення адміністративної відповідальності для осіб, які користуються підробним документом, навіть якщо вони про це не знають, – штраф від 17 до 34 тисяч гривень або обмеження волі до двох років.

Шановні колеги, проведення вакцинації взяла на себе влада, а таку відповідальність встановлюєте. Користуйтеся тими статтями Кримінального кодексу, які вже діють. За таку нісенітницю ми голосувати не будемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 28. Кулініч. Не наполягає.

Поправка 37. Михайле Михайловичу, наполягаєте? Не наполягає. Дякую.

Поправка 43. Цимбалюк. Не наполягаєте, так? Дякую.

Далі Бакумов. Не наполягає.

Поправка 49. Радущкий. Не наполягає. Дякую.

Поправка 51. Крулько. Не наполягає.

Поправка 53. Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Я все-таки сподіваюся, що за цей проект закону голосів у сесійному залі не знайдеться. Але я хотів би звернутися до представників Кабінету Міністрів, бо, бачу, в ложі уряду все-таки хтось присутній: хто зможе від Кабінету Міністрів представити цей законопроект, дати обґрунтування щодо необхідності прийняття цієї законодавчої ініціативи? Це є дуже важливо, тому що за пленарними засіданнями спостерігають громадяни України, багато із яких не мають коштів на лікування COVID-19. Ми бачимо, знову пішла хвиля захворюваності, є області в «червоній» зоні. Сьогодні громадян України цікавить, чи є достатня кількість медикаментів, чи буде лікування за кошти державного бюджету, який ухвалила Верховна Рада ще минулого року. Ось це турбує громадян України, а не кримінальна відповідальність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Не наполягаєте на голосуванні, так?

Поправка 64. Вельможний. Наполягаєте? Не наполягає.

Радущий. Не наполягає.

Поправка 65. Ляшенко. Не наполягає.

Поправка 68. Радущий. Не наполягає.

Поправка 74. Кулініч. Не наполягає.

Поправка 76. Демченко. Не наполягає.

Поправка 77. Бакумов. Будь ласка, Олександр Сергійовичу, 3 хвилини.

БАКУМОВ О.С. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги, ще раз до вас звертаюся і кажу, що завданням Кримінального кодексу є правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина та превенція від кримінальних правопорушень. І з цими завданнями Кримінальний кодекс на сьогодні повністю справляється, із задекларованою темою, стосовно якої ми зараз ведемо дискусію. Сотні обвинувальних актів з різним складом правопорушень спрямовані до суду і розглядаються вже судами України. А, отже, зазначені зміни є неактуальними, і ми зараз витрачаємо гроші платників податків на те, аби просто поговорити. Це перше.

Друге. Комітет. Я хотів би звернути увагу Голови Верховної Ради України та Апарату Верховної Ради на те, що таблиця до другого читання, яка переглядалася комітетом на другому засіданні, не була затверджена в цілому до другого читання. Прошу це дослідити. Комітет повернувся до її розгляду, однак своїм новим рішенням не затвердив таблиці до другого читання.

Шановні колеги, в цьому залі є багато юристів, заслужених і не дуже заслужених, доцентів, професорів, правників, магістрів, бакалаврів. Я до всіх вас звертаюся: не займайтеся речами, які розбалансують наш Кримінальний кодекс і завтра створять умови для того, щоб Національна поліція і Офіс Генерального прокурора не знали, що їм робити і як кваліфікувати дії правопорушників. Закликаю: шлях у цього законопроекту лише один – відхилити.

Але я хочу запропонувати невелику новелу, і прошу головуючого поставити на голосування мою поправку 77 такого змісту: «Цей Закон не набирає чинності, оскільки кримінальна відповідальність за вказані дії вже встановлена Кримінальним кодексом України».

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз відповідь комітету. Після цього голосування поправки 77. Я так зрозумів, Олександр Сергійовичу?

Будь ласка, позиція комітету.

ІОНУШАС С.К. Поправку 77 комітет відхилив.

Шановні колеги, я хочу звернути вашу увагу, що ніколи у світі такої ситуації з пандемією ще не було. І ця норма є спеціальною до загальної норми статті 358 ККУ (підробка документів), тому що наслідки пандемії, на жаль, тривають і зараз. Запропонована норма передбачає іншу відповідальність за підробку COVID-сертифікатів, тому що не лише всередині країни, а й за її межами

ми виглядаємо дуже погано, якщо в нас немає конкретної відповідальності за це суспільно небезпечне діяння. Підробка документів для реєстрації ФОПів – це не підробка документів COVID-сертифікатів.

Тому, оскільки суспільна безпека інша, прошу підтримати цей законопроект, а за поправку не голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ну, Олександр Сергійович просив поставити на голосування поправку 77.

Шановні колеги, я ставлю на голосування поправку 77 народного депутата Бакумова. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатись та голосувати.

«За» – 102.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми розглянули поправки до законопроекту № 6084.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за підробку документів, що стосуються проведення профілактичних щеплень» ([№ 6084](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 186.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію повернути законопроект № 6084 комітету на доопрацювання з наступним поданням на повторне друге читання.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 192.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, законопроект вважається відхиленим. Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про житлово-комунальні послуги» ([№ 6103](#)).

Шановні колеги, перед тим, як перейти до його розгляду, маємо провести кілька голосувань. Насамперед законопроект № 6103 потребує голосування про включення його до порядку денного.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного проекту Закону «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про житлово-комунальні послуги» ([№ 6103](#)).

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про застосування процедури *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення стосовно законопроекту № 6103 на цьому пленарному засіданні.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд даного питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

До слова запрошую заступницю міністра розвитку громад та територій Хоцянівську Наталію Володимирівну. Будь ласка, 2 хвилини.

ХОЦЯНІВСЬКА Н.В., заступник міністра розвитку громад та територій України. Шановна президіє! Шановні народні депутати! На сьогодні нормами розділу «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлено обов'язок виконавчого органу місцевих рад оголосити і провести конкурс з призначення управителя багатоквартирним будинком до 1 травня 2021 року. Однак, враховуючи набрання чинності законом України [№ 1060-XI](#) саме з 1 травня 2021 року, виконання вказаного положення стало неможливим.

Проектом закону пропонується продовжити строк щодо оголошення та проведення конкурсу з призначення управителя багатоквартирного будинку в будинках, в яких не створено об'єднання співвласників багатоквартирного будинку і мешканці багатоквартирних будинків не визначилися з формою управління та раніше не був оголошений і проведений такий конкурс, з 1 березня 2022 року.

Прийняття законопроекту є необхідним для завершення перехідного періоду до надання послуг з управління багатоквартирним будинком. Адже станом на 1 жовтня 2021 року мешканці майже 48 тисяч багатоквартирних будинків живуть за попереднім законодавством.

Шановні народні депутати, прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошую співдоповідача, голову підкомітету Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Євгена Павловича Пивоварова. Будь ласка.

ПИВОВАРОВ Є.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 175, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую вам, шановний пане Голово. Шановні народні депутати! Комітет Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг на своєму

засіданні 15 грудня 2021 року розглянув урядовий проект Закону «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (№ 6103).

Проектом пропонується перенести встановлений законом термін з – до 1 травня 2021 року на – до 1 березня 2022 року для виконавчих органів місцевих рад обов'язок щодо оголошення та проведення конкурсу з призначення управителів багатоквартирними будинками у разі, якщо до того часу вони не були оголошені та проведені до 1 травня 2021 року і співвласники багатоквартирних будинків не обрали інший орган управління.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку від 10 грудня 2021 року рекомендує Верховній Раді прийняти даний законопроект.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді включити проект Закону «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (№ 6103) до порядку денного сесії та за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Шановні колеги, прошу вас підтримати.

Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Євгене Павловичу.

Шановні колеги, є необхідність обговорити цей законопроект, тому прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Усе за Регламентом.

Народний депутат Кривошеєв Ігор Сергійович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КРИВОШЕЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександрю Горенюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Горенюк. Будь ласка.

ГОРЕНЮК О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 136, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, шановні колеги! Законопроектom № 6103 передбачається для виконавчого органу місцевого самоврядування обов'язок щодо оголошення проведення конкурсу з визначення управителя багатоквартирного будинку до 1 березня поточного року у разі, якщо це не було зроблено минулого року.

Проект має на меті завершити перехід на нові моделі відносин між співвласниками багатоквартирних будинків та управителями. Там, де співвласники поводять себе пасивно і не визначають для себе модель утримання будинку – ОСББ чи керуюча компанія, за них прийме рішення орган місцевого самоврядування на базі конкурсу.

Я вважаю, необхідно посилити інформування громадян про проведення конкурсу, адже це приведе до посилення конкуренції між керуючими компаніями. Наприклад, в Одесі, дуже велика частина послуг, які надаються колишніми ЖКС, зовсім неякісні. Одесити масово незадоволені, і до моєї приймальні майже щодня приходять люди саме з приводу цього питання.

Тому я пропоную підтримати цей законопроект у першому читанні, проголосувати «за», бо він суттєво підвищить конкуренцію між керуючими компаніями та дозволить громадянам України, у тому числі одеситам, отримувати якісніші житлово-комунальні послуги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Олексію Юрійовичу Кучеренку, фракція «Батьківщина».

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», голова Співки власників житла України. Шановні колеги! Зараз я вам хочу пояснити, чому «Батьківщина» не може голосувати, за всієї поваги до пані заступниці міністра, до міністра Чернишова, за цей законопроект. На жаль, шановні «слуги народу», ще до вас, в 2015-2016 роках був обраний хибний шлях реформування житлової сфери. Мета прийнятих законів, а саме: «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» [№ 417-VIII](#), «Про житлово-комунальні послуги» [№ 2189-VIII](#), – перекласти проблему капітальних ремонтів, утримання і модернізацію житла саме на мешканців, на власників. Слава Богу, ви тепер зрозуміли, що це нереалізована мета. І треба сідати і спокійно переглядати ту хибну реформу, так звану ліберальну, яку зробили попередники, в тому числі й ваша перша, пані міністерко, яку ви нам подарували в 2019 році, щоб зрозуміти, як вийти на державні програми щодо капітальних ремонтів та модернізації. Треба зрозуміти, звідки ми візьмемо гроші, зрозуміти, що це не можна покласти на мешканців і лише на муніципалітети, зрозуміти, що до цього треба фахово підійти і зробити все-таки відповідальними муніципалітети, органи місцевого самоврядування за той житловий фонд, який вони експлуатували багато років і який дали недолугим законом списати з балансів і просто скинути на так званих ефективних власників. Та немає цих ефективних власників і не скоро будуть без потужної державної підтримки.

Тому ми цей законопроект не підтримуємо. Але, якщо ви його приймете, дуже суттєво дороблятимемо разом з народом до другого читання (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Прошу передати слово Павлу Бакунцю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Бакунець. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Особливо, шановні українці, котрі проживають у квартирах! Ми живемо у ХХІ столітті, і потрібно усвідомити, що ті люди, які мають у власності квартири, несуть відповідальність і за сходові клітки, і за горища, і за підвали, і за всю будівлю. Так, звичайно, сьогодні в нас, особливо в районних центрах, не у всіх будинках створені об'єднання співвласників, і це катастрофа. Катастрофа в тому, що органи місцевого самоврядування мало комунікують з людьми. Потрібно більше працювати, особливо профільним заступникам, у новостворених громадах, збирати людей і пояснювати їм, що відповідальність за будинки лежить на власниках квартир, тому потрібно створювати об'єднання співвласників. Інакше законодавець дає можливість органам місцевого самоврядування призначати в будинках управителів, які обслуговуватимуть їх утридорога, що відзначатиметься на родинних гаманцях. Тобто краще створити об'єднання співвласників, взяти на себе відповідальність за це майно і за ці будівлі, в яких вони проживають. А держава в цей час також гарантуватиме відповідні дотації. Наприклад, програма термомодернізації на кілька мільярдів гривень, якою кожне об'єднання співвласників може скористатися і привести свої будинки до відповідних норм, аби економити знову-таки свої родинні бюджети на оплату за тепло та інші послуги.

Тому, шановні українці, хто живе в квартирах, об'єднуйтеся! Іншого шляху немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Колтуновичу Олександру Сергійовичу, фракція «Опозиційна платформа – За життя».

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги! Щодо досвіду призначення управителів у багатоквартирних будинках, то він, м'яко кажучи, неоднозначний. Хто сумнівається, подивіться досвід Одеси, яка там політика в тарифоутворенні, наданні послуг, скільки люди реально сплачують. І цю проблему дійсно необхідно розв'язувати.

Безумовно, ми не будемо брати участі у підготовці даного законопроекту до другого читання, тому що, на наш погляд, фундаментальна політика тарифоутворення і ціноутворення на енергоносії в Україні має бути відмінною.

Чому? Нагадаю, обіцяли вдвічі зменшити тарифи і ціни на газ, наприклад, для населення і таке інше. Приводили певні економічні розрахунки тощо. Що

маємо за фактом? За фактом маємо суттєве збільшення нарахувань за житлово-комунальні послуги.

Приведу кілька розрахунків, дані Державної служби статистики України, які свідчать, що в листопаді 2021 року за житлово-комунальні послуги по країні нарахували 23 мільярди гривень, у листопаді 2019 року – 15 мільярдів гривень. Тобто плюс майже 55 відсотків. Ось як у нас не змінюються тарифи і нарахування на житлово-комунальні послуги.

Візьмемо жовтень 2021 року. Так само нарахували 16,4 мільярда гривень, а два роки тому – 7 мільярдів гривень. Тобто плюс 131 відсоток нарахувань за житлово-комунальні послуги. Ось як у нас не змінюється платіжка, ось що відбувається у політиці тарифоутворення.

Тому, на наш погляд, коли ми піднімаємо питання і вносимо зміни до Закону України «Про житлово-комунальні послуги», це урядовий документ... Нагадаю, ми зверталися до уряду щодо відновлення пільгового тарифу на електроенергію, щодо відновлення тієї справедливої ціни з урахуванням ціни на газ власного видобутку та інших моментів, і тоді тарифна політика в країні буде справедливою і платіжка буде підйомною для більшості громадян України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ще слово просить народний депутат Михайло Бондар. Після цього ми будемо переходити... А, бачу, ще Анна Скороход. І після цього перейдемо до голосування.

Запросіть народних депутатів до залу.

Михайло Бондар. Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. «Європейська солідарність». Наша фракція підтримуватиме цей законопроект. Але я і вся фракція впевнені, що від комітету в теперішній час мали бути не такі законопроекти. В час, коли імпортуємо електроенергію з Білорусі і Росії, коли в 2021 році імпорт з Російської Федерації вугільної продукції становив 62 відсотки, ми мали б приймати законопроекти, які забезпечили б енергобезпеку нашої держави, захистили б власного виробника, генеруючі і вугледобувні компанії. Ось такі законопроекти мали б розглядатися насамперед. І саме Зеленський несе відповідальність за втрату енергетичної безпеки нашої держави, підписуючи закони, які дозволяють імпортувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна. Будь ласка. І після цього перейдемо до голосування.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримуватиме в першому читанні цей законопроект, адже він абсолютно технічний, просто пролонгує термін на проведення конкурсу для призначення управителя багатоквартирного будинку місцевою владою.

Але давайте будемо відвертими, він не розв'язує жодних житлово-комунальних проблем. Правильно сказав мій колега, що коли ми все перевели на ОСББ і повісили на них всі проблеми, ми в такий спосіб знімаємо відповідальність з місцевої, центральної влади і перекладаємо всі проблеми на жителів багатоквартирних будинків, власників майна. Цього не має бути, оскільки люди до цього сплачували комунальні послуги, в тому числі й за капітальні ремонти свого житла, які просто-на-просто не виконувалися. Тому, дійсно, треба повністю змінювати підхід до цієї системи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення законопроекту № 6103. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про житлово-комунальні послуги» ([№ 6103](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України» ([№ 5450](#)).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про розгляд даного питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

До слова запрошую заступницю міністра освіти і науки Рогову Віру Борисівну.

Віро Борисівно, поки ви йдете до трибуни, я розумію, може, це не стосується вас, але я хотів би, щоб Міністерство освіти і науки, загалом Кабінет Міністрів, врешті-решт, відмовилися від ганебної практики називати законопроекти як проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України» (*Оплески*). Із законопроекту має бути зрозуміло, про що він і які суспільні

відносини регулюватиме. Я вже вкотре з цим звертаюся до Кабінету Міністрів. Прошу звернути на це увагу.

Будь ласка, Віро Борисівно, вам слово.

РОГОВА В.Б., *заступник міністра освіти і науки України*. Шановний Голово! Шановні народні депутати! Розвиток системи позашкільної освіти, орієнтування її на цінності, підвищення якості, формування ефективної мережі закладів і розширення доступу до позашкільної освіти є одним із ключових пріоритетів реформування освітньої галузі.

У сучасних умовах на позашкільну освіту покладаються нові функції. Насамперед це формування лідера, патріота, успішної конкурентоспроможної особистості. Зважаючи на зазначене та на потребу узгодження термінології із Законом України «Про освіту» урядом внесено на розгляд Верховної Ради України проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України».

Законами України «Про позашкільну освіту» та «Про освіту» позашкільна освіта визначена однією із складових системи безперервної освіти, спрямованої на розвиток здібностей здобувачів освіти, задоволення їх інтересів і потреб у професійному визначенні. На сьогодні функціонує понад 1350 закладів позашкільної освіти, в яких навчається понад 1 мільйон 200 дітей.

Проект акта урегулює важливі питання функціонування та розвитку закладів позашкільної освіти, зокрема: забезпечення якості позашкільної освіти, розмежування повноважень у сфері позашкільної освіти між органами виконавчої влади, права та обов'язки учасників освітнього процесу, включення до критеріїв здобувачів позашкільної освіти осіб, що здобувають фахову передвищу та вищу освіту, створення безпечного освітнього середовища і конкурсного відбору на посаду керівника закладу позашкільної освіти.

Представлений проект закону двічі виносився на громадське обговорення та доопрацьований за участі Міжнародної асоціації позашкільної освіти. Прийняття законопроекту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Віро Борисівно (*Шум у залі*). Віро Борисівно, час вийшов. Не хочу вас засмучувати.

До слова запрошую співдоповідача, голову Комітету з питань освіти, науки та інновацій Сергія Віталійовича Бабака. Будь ласка.

БАБАК С.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Добрий день, шановні колеги! Законопроект № 5450 внесений Кабінетом Міністрів України. Комітет його дуже уважно опрацював з усіма стейкхолдерами, більшість із яких його підтримують з незначними зауваженнями, які комітет разом з усіма доопрацює до другого читання.

На своєму засіданні комітет ухвалив рішення рекомендувати законопроект № 5450 прийняти за основу з подальшим доопрацюванням до другого читання.

Дякую, колеги, і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу. Блискуча доповідь, коротка. Коротка, як назва цього законопроекту.

Шановні колеги, є необхідність обговорити дане питання, тому прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Цимбалюку Михайлу Михайловичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Прошу передати слово Івану Кириленку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович Кириленко. Будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановні колеги! Удосконалюючи правове поле у сфері освіти, уряд, на жаль, вніс не зовсім досконалий законопроект, про що свідчать численні зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради.

Перше. Правова визначеність багатьох термінів вимагає чіткості, зрозумілості і однозначності, інакше ряд норм залишаться лише добрими намірами. Зокрема, що таке «неякісні послуги з харчування» або «безпечність освітнього середовища з використанням кіберпростору»? Окремі норми закінчуються взагалі неприпустимим для закону терміном «тощо». Зрозуміло, що це канал, за яким криється все, що завгодно.

Друге. Новела щодо формування у здобувачів позашкільної освіти української громадянської ідентичності. Це дуже сильно, актуально, але що це? Треба однозначно розкрити і зміст, і сутність.

Третє. Джерела фінансування цієї важливої, структурної складової освіти. Вони широкі, всеохоплюючі, і це добре. Але треба унормувати цю вседозволеність в залежності від статусу закладу. І це логічно, бо є норми Бюджетного кодексу.

Четверте. Деякі норми законопроекту відсилають до виконавця, яким є держава. Ні, друзі, це норми Конституції, а не закону, який і покликаний чітко визначити адресного виконавця, а саме центральний орган виконавчої влади або органи місцевого самоврядування.

Ми підтримаємо в першому читанні з урахуванням того, що ці недоліки можна виправити до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Григоровичу.

Слово надається народному депутату України Батенку Тарасу Івановичу, «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

Констанкевич Ірина Мирославівна. Будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановні колеги! Безперечно, даний законопроект треба підтримати, оскільки йдеться про врегулювання складних питань, які стосуються позашкілля. Група «Партія «За майбутнє» підтримуватиме його, оскільки профільний комітет визначив, що потрібно проголосувати за ці технічні правки.

Але ми давно вже чекаємо від уряду законопроекту про позашкілля, як це було передбачено Законом України «Про освіту» ще в 2018 році. Треба підготувати окремі профільні законопроекти, які врегульовуватимуть дошкільну, позашкільну, професійну освіту і таке інше. А якби в нас уже був закон, який ми чекаємо від уряду, напевно, не потрібно було б сьогодні точково врегульовувати питання термінології, понятійної системи механізмів і таке інше.

Тому прошу залу підтримати даний законопроект, оскільки він насправду є технічним. Але при цьому наступний крок – законопроект про позашкілля, де будуть чітко виписані норми щодо соціальних гарантій для працівників позашкілля, збільшення зарплати для всіх інших педагогічних працівників, а не лише для середньої школи, та належного фінансування не лише з місцевого бюджету. Якщо такий соціальний пакет для працівників позашкілля буде гарантований державою, думаю, позашкілля буде так само в пріоритеті, як і середня освіта.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Забродському Михайлу Віталійовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги! Шановні українці! Ви знаєте, от назва цього законопроекту – це як квінтесенція непрофесійності влади Зеленського, яка довела країну до того, де ми зараз знаходимося і в економіці, і в енергетиці, і в оборонній сфері. Вдумайтеся, закон про закон! І це питання не лише до Міністерства освіти і науки. Якщо ці нездари не знають, то запитання, що виникають, бо тут є юристи, до Міністерства юстиції, яке давало погодження на цей законопроект, до Прем'єр-міністра, членів Кабінету Міністрів, які голосували за цей законопроект перед тим, як він потрапив до українського парламенту.

На відміну від Кабміну Зеленського, члени фракції «Європейська солідарність» законопроекти читають. Дійсно, даним законопроектом регулюються досить важливі питання щодо позашкільної освіти. Він має бути прийнятий.

Хоча в ньому є ще багато недоліків, «Європейська солідарність» підтримуватиме цей законопроект у першому читанні з урахуванням того, що, ми щиро на це сподіваємося, до другого читання в профільному комітеті, який є набагато професійнішим за Кабінет Міністрів, який продукує ці безглузді назви, всі речі будуть враховані і на виході українська освіта отримає вже закон, який матиме ті норми, які реально позашкільній освіті допоможуть, а не заганятимуть у ситуацію, в яку заганяє по багатьох інших напрямках країну влада Зеленського.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Рахманінову. Але, я так розумію, він передає слово Інні Романівні Совсун. Будь ласка.

СОВСУН І.Р. Партія «Голос». Шановні колеги! Звичайно, цей законопроект, попри деяку абсурдність його назви, треба підтримувати. Позашкільня є важливим елементом у розвитку дитини, і необхідно зробити все можливе, аби позашкільну освіту можна було здобувати максимально у вільний спосіб. Нормами цього законопроекту є намагання розв'язати цю проблему. Але я хотіла б звернути увагу на інші питання, які стосуються теперішньої ситуації в українській освіті.

У вересні 2022 року до п'ятого класу підуть діти, які почали вчитися за стандартами Нової української школи, за новими програмами, новими підходами до навчання. Це означає, що вони мають отримати нових вчителів-предметників, яких треба перенавчити, в яких треба інвестувати час і гроші. Нам конче необхідно прослідкувати, аби реформа Нової української школи не померла під час переходу з початкової до базової школи.

На превеликий жаль, на сьогодні ми не бачимо активного руху і роботи з боку Міністерства освіти і науки України в цьому напрямі. Відверто кажучи, я так само дуже сумніваюся, чи може Міністерство освіти і науки України, яке призначає очільником профільного директорату людину Табачника, рухати реформу Нової української школи. На жаль, реалії і загрози зараз є дуже страшними.

Користуючись нагодою, я хочу звернутися до профільного комітету з проханням провести комітетські слухання, скористатися можливістю парламентського контролю і відслідкувати, яким чином зараз відбувається підготовка до п'ятого класу Нової української школи. Давайте заслухаємо всіх, хто до цього залучений. Давайте проговоримо, які є ризики, щоб про це говорити не влітку 2022 року, коли вже буде пізно, а зараз, коли ще є шанс виправити і зробити все можливе, аби українці продовжували вірити в реформу освіти, яка принесе кращу освіту нашим дітям.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Павленку Юрію Олексійовичу, фракція «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Безсумнівно, в законопроекті піднімається важлива тема, спрямована на врегулювання низки положень стосовно розвитку діяльності позашкільної освіти. Разом з тим, даний законопроект не дає основної відповіді щодо того, як фінансуватиметься позашкільна освіта, як фінансуватиметься викладач позашкільної освіти, як відбуватиметься система оновлення позашкільної освіти.

На жаль, у процесі реалізації реформи так званої децентралізації ми просто забули про дітей і зараз намагаємося наздогнати і виправити ті провали, які відбуваються в процесі формування, існування і діяльності територіальних громад. І цей законопроект знову не дає відповіді, як в умовах децентралізації існуватиме позашкільна освіта.

Тому я підтримую колег, які кажуть про необхідність ґрунтовного доопрацювання даного законопроекту до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Грищук, і після цього – голосування. Запросіть народних депутатів... А, і Білозір ще. Потім – голосування.

ГРИЩУК Р.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 222, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, позашкільля важливе. Знаєте, ким працює і ким стане людина, багато залежить від того, чим у дитинстві вона займалася в позашкільний час, які гуртки відвідувала. На щастя, ми маємо дуже сильну систему позашкільної освіти, маємо надзвичайно талановитих викладачів.

Проте, у системи позашкільної освіти є виклики, один із яких – процес децентралізації, який призводить до оптимізації багатьох закладів позашкільної освіти, їх закриття. І я хочу звернутися до всіх представників ОТГ: не скорочуйте викладачів, не закривайте заклади позашкільної освіти. Позашкільля – це фундамент нашої освіти.

Щодо цього законопроекту, то я прошу всіх підтримати його в першому читанні, а до другого читання комітет доопрацює.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І на завершення слово надаю народній депутатці Білозір Ларисі Миколаївні. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М. Колеги, а що ми зробили, щоб не закривали позашкілля в громадах? Я бачу, в законопроекті уточнюються окремі питання забезпечення позашкільної освіти. Але крім моніторингу, аудиту, ліцензування, обов'язків, які визначаються цим законопроектом, розширення управління з боку КМУ, я тут не бачу, а що ми робимо для того, щоб люди не поневірялися і не отримували ці мізерні зарплати, щоб не закривалися заклади позашкілля, будинки дитячої творчості та юнацтва. Сьогодні 90 відсотків дітей отримують позашкільну освіту лише в містах, сільські діти втрачають цю можливість.

Тому у своїй законотворчій діяльності уряд та, в принципі, й депутати упускають з поля зору комплексне дошкілля та позашкілля, применшують його важливість. Такі законопроекти негрунтовні і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Заради справедливості треба сказати, що такі назви законопроектів були в парламентах всіх скликань. Це практика, з якою треба завершувати (*Шум у залі*). З процедури? Ні.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України» ([№ 5450](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги, за підтримку цього законопроекту.

Шановні колеги, у нас залишилося 10 хвилин, але є два питання. Тому я одразу продовжую час до завершення розгляду законопроектів [№ 5461](#), [№ 5461-1](#) і, якщо встигнемо, наступного законопроекту [№ 5685-д](#), бо там немає поправок (*Шум у залі*). Ми не встигаємо. Я вас дуже прошу, у нас 10 хвилин залишилося.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо встановлення відповідальності за передачу академічних творів із порушенням принципів академічної доброчесності» ([№ 5461](#)) та альтернативного законопроекту [№ 5461-1](#).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд даного питання за скороченою процедурою.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова автора законопроекту [№ 5461](#) Совсун Інну Романівну. Будь ласка.

СОВСУН І.Р. Партія «Голос». Шановні колеги! Вашій увазі пропонується законопроект, розроблений мною спільно з іншими авторами, в тому числі Юлією Гришиною з партії «Слуга народу», якій я окремо дякую, які долучилися до розробки законопроекту з дуже складною і, думаю, не до кінця зрозумілою назвою – «...щодо посилення відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності». Попри складну назву, ідея законопроекту максимально проста.

Я звертаюся до тих, хто нас зараз слухає, і до колег у залі. Візьміть телефони, наберіть в *Google* дуже просте словосполучення – дисертація на замовлення. Ви знайдете сотні сайтів, які пропонують таку послугу. На превеликий жаль, на сьогодні це є проблемою для української освіти. У міжнародному академічному полі Україна є відомою як одна із країн, яка чи не найчастіше продукує написання академічних текстів на замовлення.

Дисертація під ключ – це порушення, курсова на замовлення – це порушення. І ці порушення не може виявити викладач. Я як викладачка в університеті можу перевірити на плагіат. Але у випадку, якщо людина замовила і оплатила окремо написану працю, цього перевірити не можу.

Що пропонується цим законопроектом? Пропонується дуже проста річ: визначити це як тип порушення, аби в подальшому розвивати законодавство. Є дискусія з Комітетом з питань правоохоронної діяльності, аби, зрештою, ми могли карати за це правопорушення насамперед компанії, які на цьому заробляють мільйони. Вони заробляють на обмані, фактично на продажі дипломів.

Це нескладний законопроект. Ним розв'язується точкова проблема, але дуже важлива. Ним відновлюється справедливість, довіра до системи української освіти. Спільно з іншими авторами я дуже прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається автору альтернативного законопроекту № 5461-1 народному депутату України Лукашеву Олександрові Анатолійовичу. Будь ласка.

ЛУКАШЕВ О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Добрий день, шановні колеги! Вашій увазі хочу представити альтернативний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо посилення відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності» (№ 5461-1).

Шановні друзі, український парламент чи не найперший у світі за своїм науковим потенціалом, оскільки за кількістю кандидатів і докторів наук ми значно випереджаємо наших колег по світу та Європі. Але тут інша проблема, яка є предметом і основного законопроекту, підтриманого комітетом, і нашого,

альтернативного, який ми розробили спільно з колегами. Треба позбавитися цього суспільного і наукового зла, яким є академічна недоброчесність, а саме подання здобувачами наукових ступенів текстів, авторами яких вони не є.

Ми закликаємо колег підтримати саме альтернативний законопроект, оскільки пропонуємо запровадити термін «академічний текст», який на сьогодні використовується в постанові Кабінету Міністрів, нормами якої регулюється діяльність Національного репозитарію академічних текстів. Крім того, наш законопроект підтриманий Міністерством освіти і науки України, Інститутом законодавства Верховної Ради України, Національною академією педагогічних наук України. Отже, сподіваємося на вашу підтримку і продовження фахової дискусії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові Комітету з питань освіти, науки та інновацій Сергію Віталійовичу Бабаку. Будь ласка.

БАБАК С.В. Ще раз добрий день, шановні колеги! Законопроект дійсно потрібний, він тільки починає регулювати сферу, в якій у нас, на жаль, є певні проблеми.

Комітет розглянув обидва законопроекти – і основний, і альтернативний – і рекомендує прийняти за основу проект закону № 5461. Це комітетський законопроект, над яким працювала більша частина комітету. Прошу підтримати за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність в обговоренні? Немає. Тоді приготуйтеся до голосування.

Колеги, з вашого дозволу, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо встановлення відповідальності за передачу академічних творів із порушенням принципів академічної доброчесності» ([№ 5461](#)) за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги.

Колеги, ми домовлялися, що сьогодні завершальним буде голосування щодо прийняття в другому читанні проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо оприлюднення щорічного звіту керів-

ника закладу вищої освіти та цільових показників діяльності закладу вищої освіти» ([№ 5685-д](#)).

На трибуну запрошуюю голову Комітету з питань освіти, науки та інновацій Сергія Віталійовича Бабака.

Шановні колеги, мені повідомили, що ніхто не наполягає на поправках. Ми можемо голосувати? Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо оприлюднення щорічного звіту керівника закладу вищої освіти та цільових показників діяльності закладу вищої освіти» ([№ 5685-д](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Шановні колеги, пленарне засідання Верховної Ради оголошую закритим. Завтра Верховна Рада розпочне свою роботу о 10 годині.

Дякую.